

ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΙΘ΄ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ

ΤΜΗΜΑ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΟΕΥ

ΤΕΛΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Θέμα:

Η συμβολή των Υπαλλήλων Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων του ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας

Επιβλέπουσα:

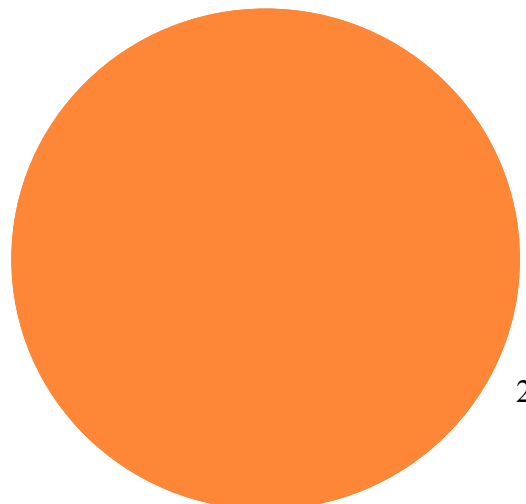
Αναστασία Ζωγράφου

Σπουδάστρια:

Ουρανία Τσικνάκη

ΑΘΗΝΑ 2008

*Θα ήθελα να ευχαριστήσω τους εισηγητές μου στην Ε.Σ.Δ.Δ.
και ιδίως την επιβλέπουσα εισηγήτρια μου και συνάδελφο κα Αναστασία Ζωγράφου,
η οποία παρέχοντάς μου παντός είδους πληροφορίες ή όποια άλλη βοήθεια χρειάστηκα
συνέβαλε στην ολοκλήρωση της παρούσας εργασίας.*

Περίληψη

Το Υπουργείο Εξωτερικών αποτελεί την αρχαιότερη κυβερνητική υπηρεσία στην Ελλάδα. Στην παρούσα εργασία θα εξεταστεί η δομή και λειτουργία του ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών κυρίως σε σχέση με τον κλάδο των στελεχών Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων (κεφ. 1) και η συμβολή αυτών, στην άσκηση Οικονομικής Διπλωματίας στην Ελλάδα (κεφ. 2 και 3).

Abstract

The Hellenic Ministry for Foreign Affairs is the oldest governmental unit in Greece. This study reports on the structure and functions of the Hellenic Ministry for Foreign Affairs focusing in particular in the sector of the officers for economic and commercial affairs (capital 1) and their contribution to the economic diplomacy of Greece (capitals 2 and 3).

Λέξεις κλειδιά

Οικονομική Διπλωματία, Οικονομική Ανάπτυξη, Γραφεία ΟΕΥ, Υπουργείο Εξωτερικών

Πίνακας βραχυγραφιών

ISO	International Organization for Standardization
UNESCO	United Nations Educational Scientific and Cultural Organization
ΑΞΕ	Άμεσων Ξένων Επενδύσεων
ΑΠΕ	Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας
Βλ.	Βλέπε
ΔΟΣ & ΑΣ	Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων και Αναπτυξιακής Συνεργασίας
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
Ε.Ο.Χ.	Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος
Ε.Σ.Δ.	Ετήσια Σχέδια Δράσης
ΕΒΕ	Ελληνικά και Βιομηχανικά Επιμελητήρια
ΕΒΕΑ	Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών
ΕΔΟΑΟ	Εθνική Διεπαγγελματική Οργάνωση Αμπέλου και Οίνου
ΕΔΟΑΟ	Εθνική Διεπαγγελματική Οργάνωση Άμπελου και Οίνου
ΕΛΚΕ	Ελληνικό Κέντρο Επενδύσεων
ΕΝΔΥ ΟΕΥ	Ένωση Διπλωματικών Υπαλλήλων Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων
ΕΣΟΑΒ	Ελληνικού Σχεδίου Οικονομικής Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων
ΙΟΒΕ	Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών
κ.α.	και άλλα
Κ.Α.Κ.	Κοινοπολιτεία Ανεξαρτήτων Κρατών
Κεφ.	Κεφάλαιο
κλπ	και τα λοιπά
Μ.Δ.Ε.	Μικτές Διυπουργικές Επιτροπές
ΜΚΟ	Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις
ΜΜΕ	Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας
Ν.	Νόμος
Ν.Π.Δ.Δ.	Νομικά/ό Πρόσωπα/ο Δημοσίου Δικαίου
Ο.Σ.Ε.Π.	Οικονομική Συνεργασία Ευξείνου Πόντου
ΟΕΥ	Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων
ΟΠΕ	Ελληνικός Οργανισμός Εξωτερικού Εμπορίου
Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα

Π.Ε.	Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης
Π.Σ.Ε.Α.	Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτης Ανάγκης
π.χ.	παραδείγματος χάριν
παρ.	Παράγραφος
ΠΟΕ	Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου
ΠΣΕ	Πανελλήνιος Σύνδεσμος Εξαγωγέων
Σ.Σ.Δ.	Στρατηγικά Σχέδια Δράσης
ΣΕΒ	Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών
ΣΕΒΙΤΕΛ	Πανελλήνιος Σύνδεσμος Εξαγωγέων Ελαιολάδου
ΣΕΓΜ	Σύνδεσμος Ελληνικών Γραφείων Μελετών
ΣΕΘ	Σύνδεσμος Ελληνικών Θαλασσοκαλλιιεργειών
Τ.Ε.	Τεχνολογικής Εκπαίδευσης
ΥΔΑΣ	Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας
ΥΠΑΝ	Υπουργείο Ανάπτυξης
ΥΠΕΞ	Υπουργείου Εξωτερικών
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως

Περιεχόμενα

Ευχαριστίες.....	2
Περίληψη.....	3
Abstract.....	3
Λέξεις κλειδιά.....	3
Πίνακας βραχυγραφιών.....	4
Εισαγωγή.....	8

Κεφάλαιο 1

Υπουργείο Εξωτερικών

Αποστολή, αρμοδιότητες, δομή και διάρθρωση

1.1 Αποστολή και Αρμοδιότητες.....	9
1.2 Δομή.....	12
1.2.1. Διάρθρωση κατά υπηρεσίες.....	12
1.2.1.1. Η Β΄ Γενική Διεύθυνση.....	15
1.2.1.1.1. Αρμοδιότητες.....	15
1.2.1.1.2. Διάρθρωση.....	18
1.2.1.1.3. Σχέσεις Β΄ Γενικής Διεύθυνσης με λοιπές υπηρεσίες και φορείς.....	24
1.2.2. Διάρθρωση κατά κλάδους.....	25
1.3 Κλάδος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων.....	25
1.3.1. Γραφεία Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων.....	26
1.3.1.1. Ρόλος και αποστολή των Γραφείων ΟΕΥ.....	26

Κεφάλαιο 2

Δράσεις Οικονομικής Διπλωματίας

2.1 Απολογισμός Γραφείων ΟΕΥ 2007.....	30
2.1.1. Επιχειρηματική Ανάπτυξη – θεσμικό πλαίσιο.....	30
2.1.1.1. Επιχειρηματικές αποστολές	30
2.1.1.2. Μικτές Διυπουργικές Επιτροπές, Ομάδες Εργασίας και Διμερείς Συμφωνίες.....	30
2.1.2. Πλαίσια συνεργασίας με συλλογικούς και κλαδικούς φορείς	31

2.1.3. Πρόγραμμα ανάπτυξης σχέσεων με Οικονομικούς Συνεργάτες της Ελλάδας στο εξωτερικό.....	31
2.1.4. Επιχειρηματική πληροφόρηση.....	32
2.1.4.1. Έρευνες αγοράς και ενημερωτικά δελτία.....	32
2.1.4.2. Η διαδικτυακή πύλη <i>AGORA</i>	32
2.1.4.3. Υποστήριξη εμπορικών αιτημάτων.....	34
2.1.5. Λοιπές δράσεις Γραφείων ΟΕΥ.....	34
2.1.6. Αναδιοργάνωση – Μεταρρύθμιση.....	34
2.1.6.1. Θεσμικό πλαίσιο.....	34
2.1.6.2. Οργάνωση.....	35

Κεφάλαιο 3

Ο ρόλος της σύγχρονης Οικονομικής Διπλωματίας

3.1. Πεδία Οικονομικής Διπλωματίας	36
3.1.1. Η Οικονομική Διπλωματία ως εξωτερική οικονομική πολιτική.....	36
3.1.2. Η Οικονομική Διπλωματία ως αναπτυξιακή πολιτική.....	36
3.1.3. Η Οικονομική Διπλωματία ως μέσο διαπραγμάτευσης με επιχειρήσεις.....	37
3.1.4. Η Οικονομική Διπλωματία ως μέσο άσκησης εξωτερικής πολιτικής	37
3.2. Η συμβολή των στελεχών ΟΕΥ στην προώθηση της Οικονομικής Διπλωματίας της χώρας.....	37

Συμπερασματικά Σχόλια.....	42
-----------------------------------	-----------

Πηγές.....	43
-------------------	-----------

Παράρτημα Ι.....	45
-------------------------	-----------

Παράρτημα ΙΙ.....	53
--------------------------	-----------

Παράρτημα ΙΙΙ.....	122
---------------------------	------------

Εισαγωγή

Στην παρούσα εργασία θα γίνει μία περιγραφή της θεσμικής οργάνωσης, της αποστολής και δομής του ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών, όπως αυτή προσδιορίζεται στο Ν. 3566/2007 «Κύρωσης ως Κώδικα του Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών». Ιδιαίτερη αναφορά θα γίνει στην αποστολή των Υπαλλήλων Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων και ειδικότερα στη συμβολή τους στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

Κίνητρο για τη συγγραφή της παρούσας εργασίας υπήρξε το γεγονός μιας χρονικής συγκυρίας, αυτής της ολοκλήρωσης της εκπαίδευσης του τελευταίου τμήματος Υπαλλήλων Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων της ΙΘ' εκπαιδευτικής σειράς της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.), σηματοδοτώντας το τέλος μιας μακράς παράδοσης εκπαίδευσης των εν λόγω στελεχών του Υπουργείου Εξωτερικών αποκλειστικά από την Ε.Σ.Δ.Δ..

1. Υπουργείο Εξωτερικών

Αποστολή, αρμοδιότητες, δομή και διάρθρωση

Το Υπουργείο Εξωτερικών της Ελλάδας ιδρύθηκε με βασιλικό διάταγμα (στις 3 Απριλίου του 1833) και αποτέλεσε ένα από τα επτά ιδρυτικά Υπουργεία του Ελληνικού Κράτους διαδραματίζοντας ρόλο κεντρικό στον κυβερνητικό μηχανισμό της χώρας. Με την κεντρική υπηρεσία και τις διπλωματικές αρχές και αντιπροσωπείες του ανά την υφήλιο, το Υπουργείο Εξωτερικών κατέχει ρόλο πρωτεύοντα στην προάσπιση των ελληνικών συμφερόντων στο διεθνές περιβάλλον.¹ Το παρόν κεφάλαιο επιχειρεί μία συνοπτική αναφορά στην αποστολή, τις αρμοδιότητες (ενότητα 1.1), τη δομή και διάρθρωση του Υπουργείου (ενότητα 1.2) και, τέλος, των υπηρεσιών προώθησης της Οικονομικής Διπλωματίας της χώρας (ενότητα 1.3).

1.1 Αποστολή και Αρμοδιότητες

Η αποστολή του Υπουργείου Εξωτερικών προσδιορίζεται στο άρθρο 1 του Ν. 3566/2007 *Κύρωση ως Κώδικα του „Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών“* (ΦΕΚ 117/τ.Α΄/5.6.2007)². Πιο συγκεκριμένα, η αποστολή αυτή περιλαμβάνει τα θέματα που αφορούν τις διεθνείς σχέσεις, τη διεθνή συνεργασία και τη διεθνή πολιτική της χώρας, τη διεθνή εκπροσώπησή της, την προάσπιση των ελληνικών συμφερόντων στο εξωτερικό καθώς και την ενίσχυση της διεθνούς νομιμότητας. Ως αποστολή του Υπουργείου ορίζεται η άσκηση εξωτερικής πολιτικής της χώρας, και συγκεκριμένα η παρακολούθηση, αξιολόγηση, σχεδιασμός και εφαρμογή των αποφάσεων της πολιτικής ηγεσίας του ΥΠΕΞ.

Ειδικότερα, στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εξωτερικών ανήκουν (βλ. ιστοσελίδα του ΥΠΕΞ): „

- *Η προστασία των δικαιωμάτων και η τήρηση των υποχρεώσεων του ελληνικού κράτους, καθώς και η υποστήριξη και προώθηση των εθνικών συμφερόντων στα*

¹ Βλ. Το Υπουργείο Εξωτερικών (Ιδρυση-Εξέλιξη) (κείμενο βασισμένο στην Εισαγωγή του βιβλίου Οι Υπουργοί Εξωτερικών της Ελλάδας, 1829-2000 του Αντώνη Μακρυδημήτρη, το οποίο εκδόθηκε από την Υπηρεσία Διπλωματικού και Ιστορικού Αρχείου του Υπουργείου Εξωτερικών, σε συνεργασία με τον εκδοτικό οίκο «Καστανιώτη», το 2000) από το site του ΥΠΕΞ (<http://www.yplex.gov.gr/www.mfa.gr/el-GR/The+Ministry/History/Establishment-Development/>)

² Με τη θέση αυτή σε ισχύ του νέου οργανικού νόμου, ο προηγούμενος (Ν. 2594/1998) κατέστη ο πιο βραχύβιος στην ιστορία του Υπουργείου Εξωτερικών (έχοντας συμπληρώσει μόλις εννέα χρόνια ζωής). (βλ. Γρίβα 2007, σελ. 530)

ξένα κράτη, στους διεθνείς οργανισμούς, στα διεθνή όργανα και στις συνδιασκέψεις.

- Η παρακολούθηση των διμερών και διεθνών πολιτικών, οικονομικών, πολιτιστικών και άλλων θεμάτων, καθώς και ζητημάτων διεθνούς ασφάλειας, η ενημέρωση της Κυβέρνησης και η διατύπωση σχετικών εισηγήσεων.
- Η ενημέρωση των ξένων κρατών, των διεθνών οργανισμών και της διεθνούς κοινής γνώμης, καθώς και η παροχή πληροφοριών επί των ελληνικών θεμάτων.
- Η συμμετοχή στη διεθνή συνεργασία, η διαπραγματεύση και η μέριμνα για τη σύναψη, παρακολούθηση και εφαρμογή των διεθνών συνθηκών και άλλων διεθνών πράξεων, καθώς και ο χειρισμός διεθνών διαδικασιών συνδιαλλαγής, διαιτησίας και δικαστικού διακανονισμού.
- Η εκπροσώπηση της Ελλάδας στα ξένα κράτη, τους διεθνείς οργανισμούς και άλλα διεθνή όργανα και συνδιασκέψεις.
- Η εκπροσώπηση της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η επεξεργασία της πολιτικής για τη θεσμική εξέλιξη της Ένωσης και την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, σε συνεργασία με άλλα Υπουργεία και φορείς.
- Ο συντονισμός των Υπουργείων και φορέων στο σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση της ευρωπαϊκής και της εν γένει εξωτερικής πολιτικής της χώρας.
- Η διπλωματική υποστήριξη των οργάνων του κράτους, των Ν.Π.Δ.Δ., των δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών, καθώς επίσης και των πολιτικών κομμάτων και των βουλευτών, κατά την πραγματοποίηση των διεθνών επαφών τους.
- Η προώθηση και προστασία των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των Ελλήνων στο εξωτερικό, θέματα αναφερόμενα στον απόδημο ελληνισμό, στη μετανάστευση και την παλιννόστηση, ως και η εξυπηρέτηση των ομογενών και αποδήμων μέσω του Κέντρου Εξυπηρέτησης και Πληροφόρησης Αποδήμων Ελλήνων.
- Η προώθηση και προστασία των οικονομικών, εμπορικών, ναυτιλιακών, τουριστικών και λοιπών ελληνικών συμφερόντων στο εξωτερικό.
- Η διπλωματική και προξενική συνδρομή Ελλήνων πολιτών, αναγνωρισμένων κοινωνικών ομάδων και ιδιωτικών οργανώσεων, κατά τις διεθνείς δραστηριότητές τους, εφόσον αυτές δεν είναι αντίθετες με τα εθνικά συμφέροντα.
- Η ανάπτυξη των διεθνών πολιτικών, οικονομικών και πολιτιστικών σχέσεων της

Ελλάδας.

- *Η διεθνής προβολή της Ελλάδας, του ελληνικού πνεύματος και πολιτισμού.*
- *Η παρακολούθηση θεμάτων που αφορούν στην προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και την ανθρωπιστική δράση σε διεθνές επίπεδο.*
- *Θέματα που προκύπτουν από την εφαρμογή διεθνών συνθηκών για συγκεκριμένες ομάδες του πληθυσμού της χώρας, σε συνεργασία με άλλα αρμόδια Υπουργεία.*
- *Η εποπτεία και ο έλεγχος των αναγνωρισμένων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και σωματείων στο εξωτερικό, όπως ορίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Εξωτερικών.*
- *Η παρακολούθηση των κοινοτικών, εκπαιδευτικών και εκκλησιαστικών υποθέσεων των Ελλήνων στο εξωτερικό.*
- *Η διατήρηση και σύσφιγξη των δεσμών της Ελλάδας με τους ανά τον κόσμο ομογενείς.*
- *Τα θέματα που αφορούν σε εθνικά και άλλα κληροδοτήματα, δωρεές και εισφορές υπέρ του Δημοσίου ή κοινωφελών σκοπών στο εξωτερικό.*
- *Τα θέματα που αφορούν στην προσωπική εν γένει κατάσταση των Ελλήνων στο εξωτερικό, καθώς επίσης και αυτά που έχουν σχέση με την ελληνική ιθαγένεια και τα διαβατήριά τους. Ομοίως, η επιμέλεια των κληρονομιών Ελλήνων που απεβίωσαν στο εξωτερικό.*
- *Θέματα συναφή προς τη δικαστική αρωγή, την επίδοση δικογράφων, την εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων και ανακριτικών παραγγελιών στο εξωτερικό, καθώς και την έκδοση εγκληματιών.*
- *Η διπλωματική αλληλογραφία του Προέδρου της Δημοκρατίας.*
- *Η Εθιμοτυπία και η Εθιμοταξία, θέματα απονομής διασήμων ελληνικών Ταγμάτων Αριστείας και άδειας.*
- *Υποδοχής ξένων διασήμων.*
- *Η έκδοση διπλωματικών και ειδικών υπηρεσιακών διαβατηρίων.*
- *Οι σχέσεις του Κράτους προς τον Οικουμενικό Θρόνο, τα άλλα Πατριαρχεία, τις Αυτοκέφαλες Ορθόδοξες Εκκλησίες, καθώς και θέματα που αφορούν στα άλλα χριστιανικά δόγματα, θρησκευόμενα και διεθνείς εκκλησιαστικές οργανώσεις στο εξωτερικό.*
- *Η πολιτική διοίκηση του Αγίου Όρους.*
- *Η επίσημη μετάφραση κειμένων διεθνών συμβάσεων, συνθηκών και άλλων*

διεθνών πράξεων, εγγράφων ελληνικών και ξένων δημοσίων υπηρεσιών, η μετάφραση και η επικύρωση εγγράφων των ελληνικών αρχών που προορίζονται για τις ελληνικές και ξένες αρχές στο εξωτερικό, η επικύρωση της υπογραφής των εντεταλμένων οργάνων των διπλωματικών και προξενικών αρχών στην Ελλάδα επί εγγράφων τους που προορίζονται για τις ελληνικές υπηρεσίες.

- Θέματα που ανάγονται στα καθήκοντα των διπλωματικών και προξενικών αρχών.
- Η ενημέρωση των μελών της Βουλής των Ελλήνων.³

1.2 Δομή

1.2.1. Διάρθρωση κατά υπηρεσίες

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν, όσον αφορά το επαγγελματικό πεδίο (κυρίως τις τοποθετήσεις και τη σταδιοδρομία) των υπαλλήλων του κλάδου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων (ΟΕΥ), η διάρθρωση της Κεντρικής Υπηρεσίας⁴ σε Γενικές Διευθύνσεις, Διευθύνσεις, Τμήματα, Υπηρεσίες και αυτοτελή Γραφεία και η διάρθρωση της Εξωτερικής Υπηρεσίας σε «διπλωματικές αρχές» (πρεσβείες, μόνιμες αντιπροσωπείες σε διεθνείς οργανισμούς, διπλωματικές αντιπροσωπείες και Γραφεία Συνδέσμου)⁵ και «προξενικές αρχές» (Γενικά Προξενεία και Προξενεία)⁶.

Συνολικά η Ελλάδα εκπροσωπείται από 96 Πρεσβείες (και 2 Γραφεία Συνδέσμου), 9 Μόνιμες Αντιπροσωπείες, 57 Γενικά Προξενεία, 14 Προξενεία, 65 Γραφεία ΟΕΥ και το Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας⁷. Γραφεία Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων συνιστώνται στην έδρα Πρεσβείας, Γραφείου Συνδέσμου, Γενικού Προξενείου ή Προξενείου ή σε άλλη πόλη της χώρας αρμοδιότητας διπλωματικής αρχής⁸.

Οι αρμοδιότητες της Κεντρικής Υπηρεσίας ρυθμίζονται στο άρθρο 1 του Π.Δ.

³ Βλ. άρθρο 5 του Ν. 3566/2007

⁴ Το Υπουργείο Εξωτερικών διαθέτει 5 κτίρια για την Κεντρική Υπηρεσία, ήτοι:

Βασιλίσσης Σοφίας 1, Βασιλίσσης Σοφίας 5, Βασιλίσσης Σοφίας 11, Βαλαωρίτου 17, Τσακάλωφ 30 (Διπλωματική Ακαδημία).

⁵ βλ. άρθρα 41-49 Ν. 3566/2007

⁶ βλ. άρθρα 50-60 Ν. 3566/2007

⁷ Βλ. Οργανισμό ΥΠΕΞ (Παράρτημα ΙΙ της παρούσας έκθεσης), άρθρο 4 παρ. 1. Σύμφωνα με τους Πίνακες Α' έως Γ' (ο Πίνακας Γ' προστέθηκε με το άρθρο 5 του Π.Δ. 102/2006) του Π.Δ. 194/1998 (ΦΕΚ Α' 62), όπως αυτοί τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν με μεταγενέστερους νόμους και Π.Δ.

⁸ Βλ. σχετικά Παράρτημα Ι

230/1998,⁹ ενώ στο άρθρο 2¹⁰ εκτίθεται η βασική της διάρθρωση, η οποία έχει ως εξής:

- Διπλωματικό Γραφείο Υπουργού
- Διπλωματικά Γραφεία Αναπληρωτών Υπουργών
- Διπλωματικά Γραφεία Υφυπουργών
- Γραφείο Υπηρεσιακού Γενικού Γραμματέα
- Γραφείο Υπηρεσιακού Αναπληρωτή Γενικού Γραμματέα
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων και Αναπτυξιακής Συνεργασίας (ΔΟΣ & ΑΣ)
- Α΄ Γενική Διεύθυνση Πολιτικών Υποθέσεων¹¹
- Β΄ Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Σχέσεων¹²
- Γ΄ Γενική Διεύθυνση Υποθέσεων Ευρωπαϊκή Ένωσης¹³
- Δ΄ Γενική Διεύθυνση Διεθνών Οργανισμών και Διεθνούς Ασφάλειας και Συνεργασίας¹⁴
- Ε΄ Γενική Διεύθυνση Πολιτιστικών, Θρησκευτικών και Προξενικών Υποθέσεων¹⁵
- ΣΤ΄ Γενική Διεύθυνση Προσωπικού Διοικητικής Οργάνωσης και Οικονομικής Συνεργασίας¹⁶

⁹ ΦΕΚ Α΄ 177/28-7-1998. Το Π.Δ. έχει τροποποιηθεί από τα Π.Δ. 25, 26, 61, 66 και 81 του 2006

¹⁰ Όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Π.Δ. 81/2006 (ΦΕΚ Α΄ 85)

¹¹ Η Α΄ Γενική Διεύθυνση αποτελείται από τις εξής επιμέρους Διευθύνσεις: Α1 – Ευρωπαϊκών Χωρών, Α2 – Κύπρου, Α3 - Χωρών Νοτιοανατολικής Ευρώπης, Α4 – Τουρκίας (με 3 Τμήματα: Ελληνοτουρκικών Σχέσεων, Εφαρμογής Διεθνών Συμβάσεων, Αεροναυτιλιακών Θεμάτων), Α5 – Ρωσίας, Λευκορωσίας, Χωρών Καυκάσου και Εύξεινου Πόντου, Α6 – Αραβικών Χωρών και Μέσης Ανατολής, Α7 – Βόρειας Αμερικής, Α8 – Λατινικής Αμερικής και Καραϊβικής, Α9 – Υποσαχαρικής Αφρικής, Α10 – Ασίας και Ωκεανίας, Α11 – Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας

¹² Βλ. σχετικά Παράρτημα Γ΄: Π.Δ. 25/2006 – Τροποποίηση Π.Δ. 230/1998 «Αρμοδιότητες και Διάρθρωση της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών (Α΄ 177)» (ΦΕΚ 23/10-2-2006)

¹³ Η Γ΄ Γενική Διεύθυνση αποτελείται από τις εξής επιμέρους Διευθύνσεις: Γ1 – Ευρωπαϊκών Εξωτερικών Σχέσεων, Γ2 - Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής, Γ3 – Εσωτερικής Αγοράς, Γεωργίας και Άλλων Πολιτικών, Γ4 – Δικαιοσύνης, Εσωτερικών Υποθέσεων, Σένγκεν

¹⁴ Η Δ΄ Γενική Διεύθυνση αποτελείται από τις εξής επιμέρους Διευθύνσεις: Δ1 – Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών και Διεθνών Ειδικευμένων Οργανισμών και Διασκέψεων, Δ2 – Βορειοατλαντικού Συμφώνου και Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης, Δ3 – ΟΑΣΕ και Συμβουλίου της Ευρώπης, Δ4 – Ανθρώπινων Δικαιωμάτων, Μειονοτικών, Προσφύγων και Μεταναστών, Δ5 – Προστασίας Περιβάλλοντος

¹⁵ Η Ε΄ Γενική Διεύθυνση αποτελείται από τις εξής επιμέρους Διευθύνσεις: Ε1 – Μορφωτικών και Πολιτιστικών Υποθέσεων, Ε2 – Θρησκευτικών και Εκκλησιαστικών Υποθέσεων, Ε3 – Διοικητικών και Δικαστικών Υποθέσεων, Ε4 – Ολυμπιάδας και Διεθνών Αθλητικών Σχέσεων

¹⁶ Η ΣΤ΄ Γενική Διεύθυνση αποτελείται από τις εξής επιμέρους Διευθύνσεις: ΣΤ1 – Προσωπικού & Διοικητικής Οργάνωσης, ΣΤ2 – Μηχανογράφησης,

- Επιτροπή Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας
- Γραφείο Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
- Ελληνική Εθνική Επιτροπή UNESCO¹⁷
- Γενική Επιθεώρηση
- Κέντρο Ανάλυσης και Σχεδιασμού
- Μικτή Μονάδα Διαχείρισης Κρίσεων
- Διπλωματική Ακαδημία
- Ειδική Νομική Υπηρεσία
- Υπηρεσία Ενημέρωσης
- Υπηρεσία Διπλωματικού και Ιστορικού Αρχείου
- Τεχνική Υπηρεσία
- Μεταφραστική Υπηρεσία
- Διεύθυνση Εθιμοτυπίας
- Διεύθυνση Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτης Ανάγκης (Π.Σ.Ε.Α.)
- Γραφείο Προγραμματισμού και Παρακολούθησης Προγραμμάτων
- Γραφείο Προωθήσεως Ελληνικών Υποψηφιοτήτων σε Διεθνείς Οργανισμούς
- Γραφείο Ενημέρωσης Πολιτών¹⁸
- Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας (ΥΔΑΣ)¹⁹

Τηλεπικοινωνιών και Πληροφορικής, ΣΤ3 – Διεκπεραίωσης και Διπλωματικού Ταχυδρομείου, ΣΤ4 – Οικονομικής Διοίκησης, ΣΤ5 – Προμηθειών & Λειτουργικών Δαπανών

17 UNESCO: United Nations Educational Scientific and Cultural Organization

18 Η Γενική Επιθεώρηση, η Μικτή Μονάδα Διαχείρισης Κρίσεων, η Διπλωματική Ακαδημία, η Υπηρεσία Ενημέρωσης, η Υπηρεσία Διπλωματικού και Ιστορικού Αρχείου, η Τεχνική Υπηρεσία, η Διεύθυνση Εθιμοτυπίας, η Διεύθυνση Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτης Ανάγκης, το Γραφείο Προγραμματισμού και Παρακολούθησης Προγραμμάτων και το Γραφείο Ενημέρωσης Πολιτών υπάγονται απευθείας στην Υπουργό Εξωτερικών. Το Γραφείο Προωθήσεως Ελληνικών Υποψηφιοτήτων σε Διεθνείς Οργανισμούς υπάγεται απευθείας στον Υπηρεσιακό Γενικό Γραμματέα (Άρθρο 2, παρ. 2 του Π.Δ. 230/1998).

19 Τα σχετικά με τη λειτουργία της ΥΔΑΣ ορίζονται από το άρθρο 21 του Οργανισμού του ΥΠΕΞ (βλ. Παράρτημα Ι). Η ΥΔΑΣ χωρίζεται στις εξής επιμέρους υπηρεσίες:

ΥΔΑΣ 1 – Επείγουσας Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Επισιτιστικής Βοήθειας,

ΥΔΑΣ 2 – Βοήθειας, Αναδιάρθρωσης, Αποκατάστασης και Ανάπτυξης,

ΥΔΑΣ 3 – Γεωγραφικής Πολιτικής και Στρατηγικού Σχεδιασμού,

ΥΔΑΣ 4 – Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, Αναπτυξιακής Εκπαίδευσης και Αξιολόγησης,

ΥΔΑΣ 5 – Τεχνικών Υπηρεσιών,

ΥΔΑΣ 6 – Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών.

- Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου

Στην Κεντρική Υπηρεσία λειτουργούν επίσης Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Κράτους και Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου.²⁰

Όσον αφορά την Κεντρική Υπηρεσία, οι υπάλληλοι του κλάδου ΟΕΥ προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στις ακόλουθες μονάδες:

- στο Γραφείο του Υφυπουργού Εξωτερικών με αρμοδιότητα στον τομέα της Οικονομικής Διπλωματίας,
- στο Γραφείο του Γενικού Γραμματέα Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων και Αναπτυξιακής Συνεργασίας,
- στο Γραφείο του Ειδικού Γραμματέα Αξιοποίησης Διεθνών Προγραμμάτων²¹,
- στη Β' Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Σχέσεων,
- στην Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας. Η ΥΔΑΣ ιδρύθηκε το 1999 ως Γενική Διεύθυνση του Υπουργείου Εξωτερικών²² με κύρια ευθύνη της την εποπτεία, το συντονισμό, την επίβλεψη και την προώθηση δράσεων επείγουσας ανθρωπιστικής και επισιτιστικής βοήθειας, καθώς και βοήθειας για την αναδιάρθρωση και αποκατάσταση υποδομών των αναπτυσσομένων χωρών που υλοποιούνται από Υπουργεία, Πανεπιστήμια, ΜΚΟ ή άλλους φορείς.

1.2.1.1. Η Β' Γενική Διεύθυνση

1.2.1.1.1. Αρμοδιότητες

Η Β' Γενική Δ/ση Οικονομικών Σχέσεων απασχολεί τον κύριο όγκο των υπαλλήλων ΟΕΥ που υπηρετούν στην Κεντρική Υπηρεσία. Για το λόγο αυτό κρίνεται σκόπιμη μία συνοπτική αναφορά στις ειδικότερες αρμοδιότητες και τη διάρθρωση της εν λόγω Γενικής Διεύθυνσης της Κεντρικής Υπηρεσίας.

Σύμφωνα με το άρθρο 18 (παρ. 1 έως 4) του Π.Δ. 230/1998²³ η Β' Γενική Διεύθυνση είναι αρμόδια για την άσκηση γενικής εποπτείας για την προώθηση και διαχείριση των διακρατικών οικονομικών σχέσεων και της εξωτερικής οικονομικής και εμπορικής

²⁰ Άρθρο 2, παρ. 3 του Π.Δ. 230/1998

²¹ ή «απορρόφησης και αξιοποίησης κοινοτικών πόρων και επενδύσεων»

²² βλ. Ν. 2731/1999 και Π.Δ. 224/2000

²³ Όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του Π.Δ. 25/2006 (ΦΕΚ Α' 23/10.2.06)

πολιτικής σε όλους τους τομείς της οικονομίας και της περιφερειακής οικονομικής συνεργασίας. Στο πλαίσιο αυτό η Β΄ Γενική Διεύθυνση είναι αρμόδια για:

- την εισήγηση σχετικά με το στρατηγικό σχεδιασμό και προγραμματισμό για την άσκηση της Οικονομικής Διπλωματίας
- την έρευνα, μελέτη και παρακολούθηση των οικονομικών και εμπορικών εξελίξεων και πολιτικών άλλων χωρών και των ενδεχόμενων επιπτώσεων στις εξωτερικές συναλλαγές της Ελλάδας και γενικότερα της ελληνικής οικονομίας
- το συντονισμό της συνεργασίας των αρμοδίων Διευθύνσεων στον οικονομικό τομέα με τα άλλα συναρμόδια Υπουργεία, Υπηρεσίες και Οργανισμούς με σκοπό την ενιαία χάραξη πολιτικής και εφαρμογή της
- την παρακολούθηση, προπαρασκευή και διαπραγμάτευση των διμερών συμβάσεων και συμφωνιών, που αφορούν σε θέματα διεθνών οικονομικών σχέσεων σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία, ιδίως σε θέματα αεροπορικών, οδικών, σιδηροδρομικών και ναυτιλιακών μεταφορών καθώς και συνδυασμένων μεταφορών, επικοινωνιών και τηλεπικοινωνιών, διασύνδεσης δικτύων υποδομών (μεταφορές, ενέργεια, τηλεπικοινωνίες), αποφυγής διπλής φορολογίας εισοδήματος, προστασίας και προαγωγής επενδύσεων καθώς επίσης και τις συμφωνίες-πλαίσιο οικονομικής, τεχνολογικής, επιστημονικής, τουριστικής και τελωνειακής συνεργασίας καθώς και τυχόν άλλα, που κρίνεται ότι απαιτούν παρόμοιο χειρισμό
- τη διαρκή συνεργασία με τις λοιπές υπηρεσίες του Υπουργείου, τις πρεσβευτικές και προξενικές αρχές και με Γραφεία Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων (Γραφεία ΟΕΥ). Η Β΄ Γενική Διεύθυνση ενημερώνεται συστηματικά από τα Γραφεία ΟΕΥ για τα αποτελέσματα της παρακολούθησης και ανάλυσης του οικονομικού γίνεσθαι σε κάθε χώρα και των ευκαιριών, που αναδεικνύονται μέσα από αυτές, εποπτεύει και συντονίζει τα Γραφεία ΟΕΥ στη στήριξη της ελληνικής επιχειρηματικής δραστηριότητας καθώς και στην προβολή συγκεκριμένων τομέων της ελληνικής οικονομίας για προσέλκυση επενδυτών. Συγκεντρώνει από τις πρεσβευτικές και προξενικές αρχές και τα Γραφεία ΟΕΥ μέσω της ηλεκτρονικής πύλης *AGORA* οικονομική και επιχειρηματική πληροφόρηση καθώς και εισηγήσεις για ενέργειες, που στοχεύουν στη στήριξη των ελληνικών επιχειρήσεων, την προώθηση των ελληνικών προϊόντων στις διεθνείς αγορές και την προσέλκυση ξένων επενδυτών στην Ελλάδα

- το συντονισμό και την αξιολόγηση των Γραφείων ΟΕΥ και των πρεσβευτικών και προξενικών αρχών ως προς την προώθηση των διεθνών οικονομικών σχέσεων
- την ενημέρωση και την υποστήριξη των ελληνικών επιχειρήσεων με την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών για τη δημιουργία και στήριξη οικονομικών και εμπορικών συνεργασιών στις διεθνείς αγορές.

Σε συνεργασία με άλλα Υπουργεία, Οργανισμούς και Υπηρεσίες, η Β΄ Γενική Διεύθυνση:

- Είναι αρμόδια για την από πλευράς Υπουργείου Εξωτερικών μελέτη, εισήγηση και υποβολή προτάσεων για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων με σκοπό την προάσπιση και προαγωγή των διεθνών οικονομικών σχέσεων της χώρας αλλά και το συντονισμό των ενεργειών και διαδικασιών, που αναφέρονται σε θέματα αποζημιώσεων, επανορθώσεων, εμπορικής ναυτιλίας, κοινωνικών ασφαλίσεων και συναφών θεμάτων. Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών οφείλουν επομένως να συνεργάζονται στενά με φορείς όπως το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (ιδιαίτερα με τη Γενική Δ/ση Διεθνούς Οικονομικής Πολιτικής), το Ελληνικό Κέντρο Επενδύσεων (Invest in Greece Agency²⁴), ο Ελληνικός Οργανισμός Εξωτερικού Εμπορίου, τα εμπορικά επιμελητήρια κ.α..
- Ασκεί τη γενική εποπτεία της συμμετοχής της Ελλάδας σε διεθνείς και πολυμερείς οργανισμούς οικονομικής συνεργασίας. Στο πλαίσιο αυτό η Β΄ Γενική Διεύθυνση είναι αρμόδια για την ανάπτυξη πρωτοβουλιών, το συντονισμό και την παρακολούθηση δράσεων για τη συμμετοχή της Ελλάδας σε διεθνείς οργανισμούς και πρωτοβουλίες, όπως η Οικονομική Συνεργασία Ευξείνου Πόντου (Ο.Σ.Ε.Π.) και η Πρωτοβουλία Αδριατικής και Ιονίου αλλά ταυτόχρονα είναι αρμόδια και για την παρακολούθηση, το συντονισμό με άλλα Υπουργεία και φορείς και τέλος για την εισήγηση σχετικά με θέματα συμμετοχής της χώρας στους διεθνείς οικονομικούς οργανισμούς.
- Παρακολουθεί, μελετά και συντονίζει τις ενέργειες σε διεθνή ενεργειακά θέματα, ιδίως σε εκείνα, που αναφέρονται σε διέλευση αγωγών πετρελαίου και φυσικού αερίου.

²⁴ Πρόκειται για τη νέα ονομασία του ΕΛΚΕ

1.2.1.1.2. Διάρθρωση

Σύμφωνα με το άρθρο 19 του Π.Δ. 230/1998²⁵ η Β' Γενική Διεύθυνση περιλαμβάνει τις διευθύνσεις:

B1 Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού

Αρμοδιότητα της B1 Διεύθυνσης αποτελούν:

1. Η διαχείριση της νέας διαδικτυακής πύλης *AGORA* και συγκεκριμένα
 - Η βελτιστοποίηση της μορφής και λειτουργίας της.
 - Ο εμπλουτισμός της με καινούργια στοιχεία (π.χ. από τις Β' Διευθύνσεις, όπως θεσμικά πλαίσια, στατιστικά, επενδύσεις, Μ.Δ.Ε., επιχειρηματικές αποστολές κλπ).
 - Η παρακολούθηση της τροφοδότησης της πύλης.
 - Η οργάνωση της εκπαίδευσης των υπαλλήλων ΟΕΥ²⁶ στη λειτουργία και στην ενημέρωση της διαδικτυακής πύλης.
2. Ο συντονισμός της διοργάνωσης εκδηλώσεων στο εξωτερικό.
Οι εκδηλώσεις αυτές απευθύνονται στους σημαντικότερους οικονομικούς εταίρους την ελληνικών επιχειρήσεων. Μελλοντικός στόχος της B1 Διεύθυνσης είναι η ποσοτική αλλά κυρίως ποιοτική βελτίωσή τους.
3. Ο προγραμματισμός των δράσεων των Γραφείων ΟΕΥ για κάθε νέο έτος και η παρακολούθηση του βαθμού υλοποίησής τους.²⁷
4. Διάφορα θέματα που ανακύπτουν.²⁸
5. Η συνεργασία με την ΣΤ' Γενική Δ/ση για διοικητικά θέματα που αφορούν τους υπαλλήλους ΟΕΥ αλλά και με την Γενική Επιθεώρηση, για θέματα λειτουργίας των Γραφείων ΟΕΥ.²⁹

B2 Διεύθυνση Οικονομικών Σχέσεων με χώρες Βαλκανικής, Ρωσία και λοιπές χώρες Κ.Α.Κ. και παρακολούθησης Ο.Σ.Ε.Π.

²⁵ Όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του Π.Δ. 25/2006

²⁶ τόσο των Αρχών Εξωτερικού όσο και της Κεντρικής Υπηρεσίας

²⁷ Αρμοδιότητα που ασκείται από κοινού με τη Β8 Διεύθυνση

²⁸ Θέματα όπως για παράδειγμα η ενημέρωση της Κεντρικής Ιστοσελίδας του ΥΠΕΞ με επικαιροποιημένα οικονομικά στοιχεία, η εύρεση τρόπου αποτελεσματικότερης αξιοποίησης των πληροφοριών των ετήσιων οικονομικών εκθέσεων των Γραφείων ΟΕΥ κ.α.

²⁹ Πηγή: Ιστοσελίδα ΥΠΕΞ

Η Β2 Διεύθυνση έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- Μελέτη και υποβολή προτάσεων σχετικά με την ανάπτυξη των διμερών οικονομικών σχέσεων μεταξύ της Ελλάδας και των άνω χωρών.
- Διαμόρφωση του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου οικονομικής συνεργασίας με τις εν λόγω χώρες μέσω σύναψης συμφωνιών.
- Επίβλεψη και διαχείριση θεμάτων οικονομικής, εμπορικής και τεχνικής συνεργασίας.
- Προπαρασκευή όλων των εργασιών διακρατικών επιτροπών και ευθύνη επί των διμερών διαπραγματεύσεων.
- Παρακολούθηση και διαπραγμάτευση διασυνοριακών θεμάτων σε συνεργασία με συναρμόδιους φορείς.
- Παρακολούθηση της εξέλιξης των οικονομικών και εμπορικών σχέσεων σε συνεργασία με τις πρεσβευτικές και προξενικές αρχές και τα Γραφεία ΟΕΥ, λοιπά υπουργεία, υπηρεσίες και φορείς.
- Επεξεργασία και κατάθεση προτάσεων προς τη Β1 Διεύθυνση για την εκπόνηση Σ.Σ.Δ. και Ε.Σ.Δ..

Η Β2 Διεύθυνση περιλαμβάνει δύο τμήματα: το τμήμα οικονομικών σχέσεων με χώρες Βαλκανικής και το τμήμα οικονομικών σχέσεων με Ρωσία, λοιπές χώρες Κ.Α.Κ. και παρακολούθησης Ο.Σ.Ε.Π..

Σε σχέση με τις αρμοδιότητες του τμήματος οικονομικών σχέσεων με χώρες Βαλκανικής, στη ιστοσελίδα του το ελληνικό ΥΠΕΞ αναφέρει:

- Την προώθηση των διμερών οικονομικών σχέσεων με τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων³⁰, Βουλγαρία, Ρουμανία και Τουρκία.
- Την παρακολούθηση του Συμφώνου Σταθερότητας.
- Την παρακολούθηση της υλοποίησης του ΕΣΟΑΒ.
- Την παρακολούθηση όλων των ευρωπαϊκών ή διεθνών χρηματοδοτικών και αναπτυξιακών προγραμμάτων, που αναπτύσσονται στις χώρες ευθύνης τους.
- Την παρακολούθηση και συμμετοχή στην Πρωτοβουλία Αδριατικής και Ιονίου.

Σε σχέση με το τμήμα οικονομικών σχέσεων με Ρωσία, λοιπές χώρες Κ.Α.Κ. και

³⁰ Αλβανία, Βοσνία - Ερζεγοβίνη, Κροατία, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, Σερβία και Μαυροβούνιο

παρακολούθησης Ο.Σ.Ε.Π. αναφέρονται στη ιστοσελίδα του ΥΠΕΞ οι εξής αρμοδιότητες:

- Η προώθηση των διμερών οικονομικών σχέσεων με τη Ρωσία και λοιπές χώρες Κ.Α.Κ.³¹.
- Η παρακολούθηση των εργασιών του Ο.Σ.Ε.Π. και η εκπροσώπηση στις συναντήσεις/επιτροπές.
- Η παρακολούθηση της Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Νέα Γειτονία.
- Η παρακολούθηση όλων των ευρωπαϊκών ή διεθνών χρηματοδοτικών και αναπτυξιακών προγραμμάτων, που αναπτύσσονται στις χώρες ευθύνης τους.

B3 Διεύθυνση Οικονομικών Σχέσεων με χώρες Βόρειας Αφρικής, Μέσης Ανατολής και χώρες Κόλπου

Η Β3 Διεύθυνση είναι αρμόδια για τις οικονομικές σχέσεις της Ελλάδας με τις χώρες της Βορείου Αφρικής, της Μέσης Ανατολής και του Κόλπου και ιδίως ό,τι αφορά:

- την επεξεργασία και υποβολή προτάσεων σχετιζόμενες με την ανάπτυξη των διμερών οικονομικών σχέσεων της χώρας μας με τις παραπάνω χώρες,
- τη διαμόρφωση του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου οικονομικής συνεργασίας μέσω της σύναψης συμφωνιών,
- την παρακολούθηση και διαχείριση θεμάτων οικονομικής, εμπορικής και τεχνικής συνεργασίας,
- την προετοιμασία των εργασιών των διακρατικών επιτροπών,
- την ευθύνη των διμερών διαπραγματεύσεων και
- την επίβλεψη των οικονομικών και εμπορικών σχέσεων με τις εν λόγω χώρες (πάντα σε συνεργασία με τις Πρεσβείες και τα Γραφεία ΟΕΥ, υπουργεία, υπηρεσίες και διάφορους φορείς).

Η Β3 Διεύθυνση περιλαμβάνει το τμήμα οικονομικών σχέσεων με χώρες Μασρέκ και Μαγκρέμπ³² και το τμήμα οικονομικών σχέσεων με χώρες Μέσης Ανατολής και Κόλπου³³.

B4 Διεύθυνση Οικονομικών Σχέσεων με χώρες Βόρειας Αμερικής, Ωκεανίας,

³¹ Αζερμπαϊτζάν, Αρμενία, Γεωργία, Καζακστάν, Κιργισία, Λευκορωσία, Μολδαβία, Ουζμπεκιστάν, Ουκρανία, Ρωσία, Τατζικιστάν, Τουρκμενιστάν

³² Μαρόκο, Αλγερία, Τυνησία, Λιβύη, Αίγυπτο, Ιορδανία, Συρία, Λίβανο, Ισραήλ, Παλαιστινιακή Αρχή

³³ Μπαχρέιν, Κουβέιτ, Ομάν, Κατάρ, Σαουδική Αραβία και Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα

Ιαπωνίας, Ε.Ε. και Ε.Ο.Χ.³⁴

Στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εξωτερικών αναφέρεται, ότι μεταξύ άλλων η Β4 Διεύθυνση είναι αρμόδια για τις εξής δραστηριότητες:

- *„παρακολούθηση των εξελίξεων στις οικονομικές και εμπορικές σχέσεις, συμπεριλαμβανομένων των συνομιλιών που γίνονται στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.*
- *χειρισμό θεμάτων εμπορικής, οικονομικής και τεχνικής συνεργασίας.*
- *προπαρασκευή της σύναψης συμφωνιών.*
- *διατύπωση εισηγήσεων για την ανάπτυξη διμερών οικονομικών σχέσεων για τη σκοπιμότητα και την επιλογή των στόχων, όταν αντιμετωπίζεται η διοργάνωση αποστολών και επιχειρηματικών εκδηλώσεων.*
- *εκπόνηση και τήρηση διαρκώς ενημερωμένων σημειωμάτων σχετικά με τις ανωτέρω χώρες, για χρήση του ΥΠΕΞ και άλλων Υπουργείων.*
- *επικοινωνία και συνεργασία με τις Πρεσβείες και Γραφεία ΟΕΥ στο εξωτερικό, τα άλλα εμπλεκόμενα Υπουργεία και φορείς στην Ελλάδα, καθώς και με τις εδώ ξένες Πρεσβείες.*
- *συμβολή στις δράσεις προώθησης εξαγωγών για τις χώρες αρμοδιότητάς μας.“*

B5 Διεύθυνση Οικονομικών Σχέσεων με χώρες Κεντρικής και Νότιας Αμερικής, Υποσαχαρικής Αφρικής και Ασίας

Ως κύριες αρμοδιότητες της Β5 Διεύθυνσης αναφέρονται και εδώ παρόμοιες/ανάλογες δραστηριότητες όπως και στις προαναφερθείσες Διευθύνσεις³⁵:

- *“η μελέτη και η υποβολή προτάσεων με σκοπό την ανάπτυξη των διμερών οικονομικών σχέσεων με τις εν λόγω χώρες,*
- *η διαμόρφωση του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου οικονομικής συνεργασίας δια μέσου της σύναψης συμφωνιών,*
- *η παρακολούθηση και ο χειρισμός θεμάτων εμπορικής, οικονομικής και τεχνικής συνεργασίας,*
- *η προπαρασκευή των εργασιών των διακρατικών επιτροπών και η ευθύνη των διμερών διαπραγματεύσεων,*
- *η παρακολούθηση των οικονομικών και εμπορικών σχέσεων με τις ως άνω χώρες σε συνεργασία με τις ελληνικές Πρεσβείες και τα Γραφεία Οικονομικών & Εμπορικών*

³⁴ Νορβηγία, Ισλανδία, Λιχτενστάιν

³⁵ πηγή: ιστοσελίδα ΥΠΕΞ

Υποθέσεων, άλλα Υπουργεία ή Υπηρεσίες και ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς στην Ελλάδα καθώς και με τις εδώ ξένες Πρεσβείες. “

B6 Διεύθυνση Διεθνών Οικονομικών Οργανισμών, νομισματικών υποθέσεων, αποζημιώσεων και ειδικών θεμάτων

Στις αρμοδιότητες της Β6 Διεύθυνσης συμπεριλαμβάνονται σύμφωνα με τις δημοσιευμένες στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΞ δραστηριότητες οι εξής:

- *„Η διαχείριση θεμάτων που αφορούν διεθνείς οικονομικούς οργανισμούς και η εκπροσώπηση της χώρας μας σε αυτούς.*
- *Οι πολυμερείς οικονομικές συμβάσεις και συμφωνίες, καθώς και κάθε είδους οικονομικά συνέδρια ή διασκέψεις.*
- *Η συγκέντρωση, επεξεργασία, μελέτη και αξιοποίηση πληροφοριών που αναφέρονται στις δραστηριότητες διεθνών οικονομικών οργανισμών.*
- *Υποψηφιότητες σε διεθνείς οικονομικούς οργανισμούς.*
- *Η ενημέρωση των άλλων υπουργείων και των διαφόρων υπηρεσιών ή οργανισμών για θέματα που αφορούν σε διεθνείς οικονομικούς οργανισμούς.*
- *Η παρακολούθηση της δραστηριότητας του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ).*
- *Η παρακολούθηση των δραστηριοτήτων του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας.*
- *Απαιτήσεις Ελλήνων υπηκόων από ξένες κυβερνήσεις για αποζημιώσεις που προκύπτουν από ζημιές που υπέστησαν, λόγω ενεργειών ή μέτρων τους.*
- *Κληροδοτήματα, δωρεές και εισφορές υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου από Έλληνες του εξωτερικού.*
- *Θέματα κοινωνικής ασφάλισης ελλήνων του εξωτερικού. “*

B7 Διεύθυνση Διεθνών Ενεργειακών Θεμάτων

Αρμοδιότητα της Β7 Διεύθυνσης είναι τα ζητήματα διεθνούς ενεργειακής πολιτικής και συγκεκριμένα οι τομείς πετρελαίου, φυσικού αερίου, ηλεκτρικών δικτύων και ο κλάδος των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ).

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η Β7 Διεύθυνση παρακολουθεί:

- τα διεθνή ενεργειακά ζητήματα και ιδιαίτερα τις ενεργειακές εξελίξεις στον

τομέα των πετρελαιοαγωγών³⁶, των αγωγών φυσικού αερίου, των ηλεκτρικών δικτύων, των ΑΠΕ και της ευρωπαϊκής ενεργειακής πολιτικής αλλά και

- τις εξελίξεις στον Καύκασο, στην περιοχή της Κασπίας, καθώς επίσης και ενεργειακά ζητήματα στην περιοχή της Μεσογείου και ιδιαίτερα της Ν.Α. Ευρώπης
- λειτουργεί επικουρικά προς το Υπουργείο Ανάπτυξης (ΥΠΑΝ) σε ό,τι αφορά τα εν λόγω θέματα³⁷.

B8 Διεύθυνση Επιχειρηματικής Ανάπτυξης

Σύμφωνα με τις ανακοινώσεις του ΥΠΕΞ στην ιστοσελίδα του η B8 Διεύθυνση

„Είναι αρμόδια για την υποστήριξη των ελληνικών επιχειρήσεων στις διεθνείς αγορές μέσω διαφόρων δραστηριοτήτων, οι κυριότερες των οποίων είναι:

- *Παροχή πληροφόρησης προς τις ελληνικές επιχειρήσεις για τις προοπτικές διείσδυσης ελληνικών προϊόντων/υπηρεσιών στις διεθνείς αγορές και τη διευκόλυνση των Ελλήνων επιχειρηματιών στις επαφές τους. Παρακολούθηση των διεθνών οικονομικών και εμπορικών εξελίξεων και ενημέρωση των επιχειρηματιών για σημαντικές εξελίξεις.*
- *Καταγραφή των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων, των προτεραιοτήτων και των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν στις αγορές του εξωτερικού. Στήριξη των σε συνεργασία με τις πρεσβευτικές και προξενικές Αρχές και τα Γραφεία Ο.Ε.Υ.*
- *Διοργάνωση, συντονισμό επιχειρηματικών αποστολών με την ευκαιρία των επισήμων επισκέψεων του Προέδρου, Πρωθυπουργού, Υπουργού Εξωτερικών ή άλλων φορέων δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα στο εξωτερικό.*
- *Προβολή και προώθηση επιλεγμένων προϊόντων /υπηρεσιών με διοργάνωση ημερίδων, εκπαιδευτικών σεμιναρίων κλπ. Αποστολή κατάλληλου υλικού για την υποστήριξη δράσεων προώθησης ελληνικών προϊόντων που πραγματοποιούν οι*

³⁶ όπως για παράδειγμα τις εξελίξεις της πρόωξης του σχεδίου κατασκευής του πετρελαιοαγωγού Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη

³⁷ η B7 Διεύθυνση υποβοηθά το ΥΠΑΝ αλλά και τους λοιπούς εμπλεκόμενους ελληνικούς φορείς, ενημερώνοντάς τους σχετικά με τις όποιες εξελίξεις στην ευρωπαϊκή ενεργειακή πολιτική καθότι παρακολουθεί τα θέματα που προωθούνται στους διεθνείς και περιφερειακούς ενεργειακούς οργανισμούς, στους οποίους λαμβάνονται αποφάσεις για το ενεργειακό μέλλον της Ευρώπης και άλλων περιοχών ή και κλάδων και κατ'επέκταση και της χώρας μας (πηγή: ΥΠΕΞ)

Αρχές μας στο εξωτερικό.

- *Ενημέρωση επιχειρηματιών σχετικά με ευρωπαϊκά -διεθνή χρηματοδοτικά προγράμματα.*
- *Διοργάνωση ημερίδων , συνεδρίων κλπ. εκδηλώσεων για την προβολή συγκεκριμένων προϊόντων ή κλάδων καθώς και επιμορφωτικών σεμιναρίων που απευθύνονται στα στελέχη των Γραφείων Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων.*
- *Εκπαίδευση και επιμόρφωση των υπαλλήλων του Υπουργείου Εξωτερικών για θέματα οικονομικής διπλωματίας τις ανάγκες των ελληνικών επιχειρήσεων στην προσπάθεια διεθνοποίησής των.“*

1.2.1.1.3. Σχέσεις Β΄ Γενικής Διεύθυνσης με λοιπές υπηρεσίες και φορείς

Η Β΄ Γενική Διεύθυνση και οι επιμέρους διευθύνσεις της βρίσκονται σε στενή συνεργασία με τις άλλες υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών, ως εξής:

- Σε συνεργασία με το Κέντρο Ανάλυσης και Σχεδιασμού θέτει τους εθνικούς στόχους και καθορίζει τις μεθόδους για την επίτευξή τους και παράλληλα επισημαίνει τα όποια προβλήματα ανακύπτουν από την ακολουθητέα πολιτική.
- Συντονίζει τα οικονομικά και αναπτυξιακά θέματα αρμοδιότητας των Α΄ και Δ΄ Γενικών Διευθύνσεων, ανταλλάσσοντας πληροφορίες με τις υπαγόμενες στις παραπάνω Γενικές Διευθύνσεις υπηρεσίες.
- Λόγω της αρμοδιότητας της να συντονίζει και να παρακολουθεί τις δράσεις για τη συμμετοχή της Ελλάδας σε διεθνείς οργανισμούς και πρωτοβουλίες, συνεργάζεται με τις υπηρεσίες των Γ΄ και Δ΄ Γενικών Διευθύνσεων, οι οποίες είναι αντιστοίχως αρμόδιες για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τους Διεθνείς Οργανισμούς.

Η Β΄ Γενική Διεύθυνση και οι επιμέρους διευθύνσεις της βρίσκονται σε στενή συνεργασία και με άλλες υπηρεσίες, οργανισμούς και φορείς εκτός Υπουργείου Εξωτερικών, όπως το ΕΛΚΕ, τον ΟΠΕ, το ΙΟΒΕ, λοιπά Υπουργεία (π.χ. το Υπουργείο Ανάπτυξης), το ΕΒΕΑ, Επιμελητήρια κ.α..

1.2.2. Διάρθρωση κατά κλάδους

Οι μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι, υπαγόμενοι στην αρμοδιότητα του ΥΠΕΞ,

κατατάσσονται στους εξής οκτώ κλάδους προσωπικού³⁸:

- Διπλωματικό Κλάδο
- Κλάδο Επιμελητών
- Κλάδο Επικοινωνιών και Πληροφορικής
- Κλάδο Π.Ε. και Τ.Ε. Διοικητικού
- Κλάδο Εμπειρογνομώνων
- Κλάδο Διοικητικών Γραμματέων
- Κλάδο Επιστημονικού Προσωπικού της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας (ΕΝΥ)
- Κλάδο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων³⁹

1.3 Κλάδος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

Μία από τις αιτίες αναθεώρησης του Οργανισμού υπήρξε το μέλλον των υπαλλήλων του κλάδου αυτού. „Ο νόμος αποκαθιστά τους υπαλλήλους ΟΕΥ που μεταφέρθηκαν από το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας σε δικό τους κλάδο. Οι οργανικές θέσεις του κλάδου είναι προσωποπαγείς, δηλαδή καταργούνται μετά την αποχώρηση των υπαλλήλων και μεταφέρονται στον εισαγωγικό βαθμό του διπλωματικού κλάδου· ενώ προβλέπει τη λειτουργία των Γραφείων ΟΕΥ σε Αρχές της εξωτερικής υπηρεσίας“⁴⁰

Χαρακτηριστικό είναι το ότι ο νέος Οργανισμός αποφεύγει να ορίσει τη σειρά με την οποία εντάσσονται οι υπάλληλοι ΟΕΥ στην ιεραρχία των κλάδων (δηλ. το πρωτόκολλο προβαδίσματος)⁴¹.

Όπως προανέφερα, το προσωπικό του κλάδου των ΟΕΥ, όταν υπηρετεί στην Ελλάδα, τοποθετείται στις επιμέρους διευθύνσεις της Β΄ Γενικής Διεύθυνσης, στη Γενική Γραμματεία ΔΟΣ & ΑΣ και τις υπαγόμενες σε αυτήν υπηρεσίες, στην ΥΔΑΣ, στα Διπλωματικά Γραφεία του Υπουργού, Αναπληρωτή Υπουργού, Υφυπουργών και

³⁸ Στην κατάταξη των κλάδων δεν ακολουθείται η σειρά προβαδίσματος

³⁹ Ο Κλάδος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων και το Επιστημονικό Προσωπικό Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας προστέθηκαν με το άρθρο 10, παρ. 1 του Ν. 3196/2003. Οι αρμοδιότητες του Κλάδου ΟΕΥ μεταφέρθηκαν από το Υπουργείο Οικονομίας & Οικονομικών στο Υπουργείο Εξωτερικών με το Π.Δ. 159/2002 (Τεύχος Α΄ ΦΕΚ 140/17-6-2002): «Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιών και προσωπικού του Υπουργείου Οικονομίας & Οικονομικών στο Υπουργείο Εξωτερικών και σύσταση Γενικής Γραμματείας Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων και Αναπτυξιακής Συνεργασίας στο Υπουργείο Εξωτερικών»

⁴⁰ Γρίβα 2007, σελ. 544-545

⁴¹ βλ. Γρίβα 2007, σελ. 545

Γενικών Γραμματέων του ΥΠΕΞ. Οι υπάλληλοι του κλάδου ΟΕΥ μπορούν να ασκούν διευθυντικά καθήκοντα στις διευθύνσεις της Β΄ Γενικής Διεύθυνσης του ΥΠΕΞ και στην ΥΔΑΣ. Όταν υπηρετούν στο εξωτερικό, τα στελέχη ΟΕΥ τοποθετούνται σε Γραφείο ΟΕΥ (σε θέσεις αντίστοιχες των βαθμών τους).⁴²

1.3.1. Γραφεία Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

Τα Γραφεία ΟΕΥ αποτελούν τμήματα των διπλωματικών ή έμμισθων προξενικών αρχών και συνιστώνται με Προεδρικό Διάταγμα σε χώρες με ιδιαίτερο οικονομικό και εμπορικό ενδιαφέρον για την Ελλάδα.⁴³ Κατάσταση των χωρών όπου λειτουργούν Γραφεία ΟΕΥ υπάρχει στο παράρτημα Ι της παρούσας εργασίας⁴⁴.

1.3.1.1. Ρόλος και αποστολή των Γραφείων ΟΕΥ

Η κύρια αρμοδιότητα των Γραφείων ΟΕΥ είναι η διασφάλιση, υποστήριξη και προώθηση των ελληνικών οικονομικών και εμπορικών συμφερόντων στο εξωτερικό. Τα Γραφεία ΟΕΥ έχουν συνοπτικά τις εξής ειδικότερες αρμοδιότητες⁴⁵:

- Παρακολουθούν και αναλύουν τη γενική οικονομική κατάσταση και τις οικονομικές εξελίξεις των κρατών της περιφέρειας αρμοδιότητάς τους.
- Μελετούν την παραγωγή, το εξωτερικό εμπόριο και τις διεθνείς συναλλαγές των χωρών της αρμοδιότητάς τους σε σχέση με την παραγωγή και το εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδας.
- Ερευνούν συνεχώς και μεθοδικά την αγορά των χωρών της αρμοδιότητάς τους, ώστε να αξιοποιηθούν στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό οι δυνατότητες προώθησης ελληνικών προϊόντων. Για το σκοπό αυτό μελετώνται οι συνθήκες που επικρατούν στη συγκεκριμένη αγορά, οι συνήθειες, προτιμήσεις και

⁴² Προβλέπεται και τοποθέτηση σε πρεσβεία ή μόνιμη αντιπροσωπεία, στην οποία δε λειτουργεί Γραφείο ΟΕΥ και υφίστανται αντίστοιχες οργανικές θέσεις, σύμφωνα με άρθρο του Οργανισμού

⁴³ Με το άρθρο 1 του Π.Δ. 102/2006 (ΦΕΚ Α΄ 101), συνιστώνται Γραφεία ΟΕΥ με έδρα τις πόλεις Άγιος Φραγκίσκος, Άγκυρα, Αλγέρι, Βομβάη, Καζαμπλάνκα, Καμπέρα, Μπανγκόκ, Μπουένος Άιρες, Ντύσσελντορφ, Οδησός και Οτάβα, ενώ καταργούνται τα Γραφεία ΟΕΥ με έδρα τις πόλεις Δουβλίνο, Ιερσόλυμα, Κοπεγχάγη, Κουβέιτ, Κρασοντάρ, Λος Άντζελες, Μασσαλία, Μόντρεαλ, Ραμπάτ, Σιγκαπούρη, Τασκένδη και Φραγκφούρτη. Επίσης λειτουργεί Γραφείο ΟΕΥ στην Θεσσαλονίκη, για την εξυπηρέτηση των επιχειρηματιών της Βόρειας Ελλάδας

⁴⁴ Βλ. σχετικά Π.Δ. 102/2006 – «Σύσταση, κατάργηση, υπαγωγή σε αρχές εξωτερικής υπηρεσίας και καθορισμός περιφέρειας αρμοδιότητας και σύνθεσης Γραφείων Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων (Γραφείων ΟΕΥ)» (Τεύχος Α΄ ΦΕΚ 101/22-5-2006)

⁴⁵ Βλ. Υπουργείο Εξωτερικών – Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις και Αναπτυξιακή Συνεργασία – Αρμοδιότητες Γραφείων ΟΕΥ (15/10/2008 σε <http://www.agora.mfa.gr/>)

απαιτήσεις της κατανάλωσης, καθώς και οι προβλεπόμενες ή διαγραφόμενες τάσεις της αγοράς σε συσχετισμό με την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων έναντι των ομοειδών προϊόντων άλλων χωρών.

- Παρέχουν κάθε δυνατή διευκόλυνση για την προσέλκυση αλλοδαπών επενδύσεων στην Ελλάδα και εισηγούνται τα αναγκαία προς τούτο μέτρα.
- Καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για την προώθηση των ελληνικών επενδύσεων στο εξωτερικό.
- Συμβάλουν στη συγκρότηση συλλογικών φορέων και ομάδων στήριξης των ελληνικών οικονομικών συμφερόντων και την προώθηση της επιχειρηματικής συνεργασίας μεταξύ ελληνικών και ξένων επιχειρήσεων, ειδικότερα σε ζητήματα σύστασης και λειτουργίας μεικτών επιχειρήσεων στην αλλοδαπή, μεταφοράς τεχνολογίας, υπεργολαβιών, συμπαραγωγής προϊόντων, αντισταθμιστικού εμπορίου και τουριστικής πολιτικής.
- Παρακολουθούν και μελετούν τις τάσεις και εξελίξεις του διμερούς εμπορίου με τις χώρες αρμοδιότητάς τους.
- Ενημερώνουν την Κεντρική Υπηρεσία του ΥΠΕΞ για μέτρα οικονομικού, εμπορικού ή δημοσιονομικού χαρακτήρα που μελετώνται ή λαμβάνονται από τις χώρες της αρμοδιότητάς τους και αφορούν στο εξωτερικό εμπόριο, στη σύναψη διεθνών οικονομικών και εμπορικών συμφωνιών, στις εμπορικές συμβάσεις και στην τελωνειακή νομοθεσία.
- Μεριμνούν για την ανάπτυξη των εμπορικών συναλλαγών με στόχο τη συνεχή και προοδευτική αύξηση των εξαγωγών ελληνικών προϊόντων.
- Προβαίνουν στις αναγκαίες προπαρασκευαστικές εργασίες για τη σύναψη συμφωνιών οικονομικής συνεργασίας μεταξύ της Ελλάδας και των χωρών της αρμοδιότητάς τους, υποβάλλουν σχετικές προτάσεις και συμμετέχουν στις εμπορικές διαπραγματεύσεις με τις χώρες αυτές.
- Διοργανώνουν συνέδρια, συμπόσια και ημερίδες με σκοπό την προβολή των δυνατοτήτων και προοπτικών της ελληνικής οικονομίας, την ανάπτυξη σύγχρονων μορφών επενδύσεων, μεταφοράς τεχνολογίας και επιχειρηματικής συνεργασίας και την ανάπτυξη επιχειρηματικών σχέσεων στις χώρες της αρμοδιότητάς τους.
- Παρακολουθούν, καταγράφουν και ενημερώνουν για ευρωπαϊκά και διεθνή προγράμματα τεχνικής, οικονομικής συνεργασίας, ανθρωπιστικής και

αναπτυξιακής βοήθειας, καθώς και για διαγωνισμούς κρατικών προμηθειών και δημόσιων έργων.

- Παρέχουν κάθε χρήσιμη πληροφορία στους ελληνικούς εμπορικούς οίκους για εισαγωγικούς και εξαγωγικούς οίκους της περιφέρειάς τους, καθώς και κάθε δυνατή συνδρομή για την τοποθέτηση των προϊόντων τους.
- Μεσολαβούν για την επίλυση εμπορικών διαφορών μέσω διαιτησίας και επιδιαιτησίας ή του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου.
- Διοργανώνουν εμπορικές και επιχειρηματικές αποστολές από και προς τη χώρα αρμοδιότητάς τους.
- Προβαίνουν στις αναγκαίες ενέργειες για την προστασία των δικαιωμάτων βιομηχανικής και πνευματικής ιδιοκτησίας των ελληνικών επιχειρήσεων και ιδιωτών και υποβοηθούν στις πράξεις και συμβάσεις μεταφοράς τεχνολογίας προς όφελος της ελληνικής οικονομίας.
- Μελετούν και εισηγούνται για την οργάνωση εκθέσεων ελληνικών προϊόντων, για την εγκατάσταση μόνιμων ή προσωρινών εκθετηρίων στις χώρες της αρμοδιότητάς τους, καθώς και για την προβολή και διαφήμιση των εξαγωγίμων ελληνικών προϊόντων με τα πιο πρόσφορα μέσα.
- Μελετούν, παρακολουθούν και εισηγούνται επί θεμάτων αγροτικής πολιτικής και αγροτικής συνεργασίας, βιομηχανικής πολιτικής και συνεργασίας, πολιτικής επικοινωνιών και συνεργασίας στον τομέα των επικοινωνιών, πολιτικής έρευνας και τεχνολογίας και συνεργασίας στους εν λόγω τομείς, τουριστικής πολιτικής και συνεργασίας, πολιτικής και συνεργασίας σε θέματα χερσαίων, θαλάσσιων και εναέριων μεταφορών, καθώς και επί άλλων συναφών πολιτικών και συνεργασιών.
- Παρακολουθούν και υποστηρίζουν εν γένει την εκτέλεση του Ελληνικού Σχεδίου Οικονομικής Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων (ΕΣΟΑΒ)⁴⁶ καθώς και των προγραμμάτων της και υποβάλλουν μελέτες και εισηγήσεις για νέες δράσεις επί θεμάτων αναπτυξιακής συνεργασίας και ειδικών χρηματοδοτικών προγραμμάτων.
- Υποστηρίζουν την Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας⁴⁷ κατά την

⁴⁶ Ν. 2996/2002, ΦΕΚ 62 Α΄

⁴⁷ Η ΥΔΑΣ έχει συσταθεί με το άρθρο 18 παρ. 1 του Ν. 2731/1999, ΦΕΚ 138 Α΄

εκτέλεση των προγραμμάτων της και υποβάλλουν μελέτες και εισηγήσεις για νέες δράσεις επί θεμάτων αναπτυξιακής συνεργασίας και ειδικών χρηματοδοτικών προγραμμάτων.

Για την επίτευξη των στόχων αυτών τα Γραφεία ΟΕΥ συνεργάζονται με το σύνολο των φορέων προώθησης εξωτερικού εμπορίου, κλαδικών παραγωγικών οργανώσεων και των επιχειρήσεων, τόσο στην Ελλάδα όσο και στις χώρες αρμοδιότητάς τους, προσπαθώντας να γνωστοποιήσουν εγκαίρως εκατέρωθεν τα μηνύματα της αγοράς και τις παρουσιαζόμενες επιχειρηματικές ευκαιρίες και να ευαισθητοποιούν τους διαμορφωτές της πολιτικής για τα νέα δεδομένα, προωθώντας έτσι στόχους της Οικονομικής Διπλωματίας.

Ειδικότερα όσον αφορά τις δράσεις της οικονομικής διπλωματίας (βασικός συντελεστής της οποίας υπήρξαν έως σήμερα⁴⁸ τα στελέχη ΟΕΥ) τόσο εντός αλλά κυρίως εκτός Ελλάδας, θα επιχειρηθεί στην επόμενη ενότητα (κεφ. 2) μία παρουσίαση των δράσεων των Γραφείων ΟΕΥ το 2007.

⁴⁸ δεδομένου ότι ο νέος Οργανισμός προχώρησε ουσιαστικά σε κατάργηση του κλάδου των υπαλλήλων ΟΕΥ

2. Δράσεις Οικονομικής Διπλωματίας⁴⁹

2.1 Απολογισμός Γραφείων ΟΕΥ 2007

2.1.1. Επιχειρηματική Ανάπτυξη – διμερές πλαίσιο

2.1.1.1. Επιχειρηματικές αποστολές

Συνολικά το 2007 διοργανώθηκαν 12 επιχειρηματικές αποστολές, στις οποίες συμμετείχαν άνω των 400 εκπροσώπων κλαδικών φορέων, συνδέσμων, επιχειρήσεων και επιμελητηρίων της χώρας πραγματοποιώντας περίπου 1.400 επιχειρηματικές συναντήσεις, οι οποίες πλαισίωσαν την πολιτική ηγεσία στις επίσημες επισκέψεις της στο εξωτερικό. Την ευθύνη διοργάνωσης των επιχειρηματικών αποστολών φέρουν στο μεγαλύτερο μέρος τους τα στελέχη ΟΕΥ, τόσο εντός όσο και εκτός κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών. Πίνακας των επιχειρηματικών αποστολών υπάρχει στο παράρτημα Ι.

2.1.1.2. Μικτές Διυπουργικές Επιτροπές, Ομάδες Εργασίας και Διμερείς Συμφωνίες

Οι διμερείς οικονομικές και εμπορικές σχέσεις της Ελλάδας στοχεύουν στη διαρκή βελτίωση του θεσμικού πλαισίου που τις διέπει. Για το λόγο αυτό το ελληνικό ΥΠΕΞ οργανώνει Συνόδους Μικτών Διυπουργικών Επιτροπών (ΜΔΕ), ενώ παράλληλα λειτουργούν Μικτές Οικονομικές και Εμπορικές Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας, οι οποίες προωθούν την όσο αποτελεσματικότερη έκβαση των διαπραγματεύσεων και κατ'έκταση τις διμερείς οικονομικές σχέσεις.

Συνολικά 5 ΜΔΕ συγροτήθηκαν κατά το προηγούμενο έτος, και επίσης έλαβε χώρα η Σύνοδος της Μικτής Οικονομικής και Εμπορικής Επιτροπής Ελλάδας – ΗΠΑ, καθώς και 4 ακόμα Μικτές Ομάδες Εργασίας⁵⁰. Αποτέλεσμα αυτών ήταν η υπογραφή 18 διμερών Συμφωνιών, Μνημονίων και Πρωτοκόλλων Συνεργασίας μεταξύ διαφόρων φορέων, υπουργείων και οργανισμών. Η συνεισφορά των υπαλλήλων ΟΕΥ στην

⁴⁹ Οι δράσεις της οικονομικής διπλωματίας 2007-2008 παρουσιάστηκαν τον περασμένο Φεβρουάριο στο μέγαρο Μουσικής Αθηνών

⁵⁰ Πίνακες των Συνόδων ΜΔΕ, των Μικτών Οικονομικών – Εμπορικών Επιτροπών, των Μικτών Ομάδων Εργασίας και των Διμερών Συμφωνιών, Μνημονίων και Πρωτοκόλλων Συνεργασίας υπάρχουν στο παράρτημα Ι

κεντρική υπηρεσία του ελληνικού ΥΠΕΞ αλλά και τα Γραφεία ΟΕΥ στις χώρες, όπου πραγματοποιήθηκαν οι άνω επαφές υπήρξε μεγάλη, τόσο όσον αφορά το σκέλος της προετοιμασίας και διοργάνωσης αυτών, όσο και της ενεργής συμμετοχής τους σε αυτές.

2.1.2. Πλαίσια συνεργασίας με συλλογικούς και κλαδικούς φορείς

Το ελληνικό ΥΠΕΞ στα πλαίσια εντατικοποίησης της συνεργασίας του με ιδιωτικούς φορείς ανέλαβε το 2007, και για πρώτη φορά, από κοινού δράσεις και πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της εξωστρέφειας της οικονομίας της Ελλάδας στις χώρες στόχους, οι οποίες συνχρηματοδοτήθηκαν από το ελληνικό κράτος. Σε αυτό τα πλαίσιο συνεργασίας, ιδιωτικοί φορείς, όπως ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ), ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Εξαγωγέων (ΠΣΕ), ο Σύνδεσμος Ελληνικών Θαλασσοκαλλιεργείων (ΣΕΘ), η Εθνική Διεπαγγελματική Οργάνωση Άμπελου και Οίνου (ΕΔΟΑΟ) και ο Σύνδεσμος Ελληνικών Γραφείων Μελετών (ΣΕΓΜ) υλοποίησαν ενημερωτικές / επιμορφωτικές ημερίδες σε υπαλλήλους, οι οποίοι υπηρετούν ή πρόκειται να υπηρετήσουν σε Γραφεία ΟΕΥ, εκπόνησαν έρευνες αγοράς σε επιλεγμένες χώρες, μέσω των αντίστοιχων Γραφείων ΟΕΥ, και συμμετείχαν σε εκδηλώσεις των Αρχών του εξωτερικού για την προώθηση ελληνικών προϊόντων στις αγορές-στόχους.

2.1.3. Πρόγραμμα ανάπτυξης σχέσεων με Οικονομικούς Εταίρους της Ελλάδας στο εξωτερικό

Δημιουργήθηκε σε μία πρώτη προσπάθεια καταγραφής των οικονομικών εταίρων των ελληνικών επιχειρήσεων στο εξωτερικό μία βάση δεδομένων, η οποία περιλαμβάνει άνω των 4.500 σημαντικών επιχειρηματικών και επενδυτικών εταίρων⁵¹. Η δημιουργία (και στο μέλλον η επέκταση) αυτής της βάσης δεδομένων στοχεύει στην καταγραφή των σημερινών αλλά και δυνητικών οικονομικών συνεργατών της Ελλάδας στο εξωτερικό, με στόχο την ανάπτυξη δικτύου συστηματικών επαφών μεταξύ αυτών και των ελλήνων επιχειρηματιών.

Το πρόγραμμα δράσης του ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών περιλαμβάνει επίσης προσφορά δώρων φιλοφρόνησης στους πιο σημαντικούς οικονομικούς εταίρους

51 Μεγάλοι αγοραστές ελληνικών προϊόντων, εταιρίες με σημαντικές επενδύσεις στην Ελλάδα, συμμετέχοντες σε κοινοπραξίες με ελληνικές επιχειρήσεις κτλ.

της Ελλάδας στο εξωτερικό.⁵² Ακόμα πραγματοποίησε εκδηλώσεις δημοσιότητας ελληνικών προϊόντων σε 45 τουλάχιστον χώρες, δίνοντας έτσι στους έλληνες επιχειρηματίες αλλά και στα στελέχη των Αρχών Εξωτερικού την ευκαιρία καλύτερης δικτύωσης. Με τον τρόπο αυτό προωθούνται παράλληλα ειδικότεροι στόχοι Οικονομικής Διπλωματίας, όπως για παράδειγμα η προώθηση των επενδύσεων ή η παρουσίαση συγκεκριμένου εξαγωγικού κλάδου και ενισχύεται η αναγνωρισιμότητα των ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών. Συνολικά 5.206 προσκεκλημένοι επισκέφθηκαν 54 εκδηλώσεις, οι οποίες καλύφθηκαν εκτενώς από τα τοπικά ΜΜΕ.

2.1.4. Επιχειρηματική πληροφόρηση

2.1.4.1. Έρευνες αγοράς και ενημερωτικά δελτία

Κύρια αρμοδιότητα των Γραφείων ΟΕΥ είναι η πληροφόρηση των ελληνικών επιχειρήσεων, φορέων και υπηρεσιών, μέσω μελετών για τομείς της οικονομίας και κλάδους ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, τις οποίες εκπονούν οι ίδιοι, στοχεύοντας κατ'αυτόν τον τρόπο στην αξιοποίηση πληροφοριών και δυνατοτήτων που προσφέρουν οι ξένες αγορές. Στο παράρτημα Ι παρατίθεται ενδεικτικός κατάλογος μελετών και ερευνών αγοράς για το έτος 2007, τις οποίες συνέταξαν και δημοσιοποίησαν τα Γραφεία ΟΕΥ. Πρόκειται για περισσότερο από 100 μελέτες και έρευνες αγοράς, στις οποίες έχει κανείς πρόσβαση μέσω της διαδικτυακής πύλης *AGORA* (αναφορά στην οποία θα γίνει υπό 2.1.4.2.).

Σε τακτά χρονικά διαστήματα, τα Γραφεία ΟΕΥ εκδίδουν και δημοσιεύουν ενημερωτικά δελτία με πληροφορίες οικονομικού-εμπορικού ενδιαφέροντος, τα οποία και αποστέλλουν σε πλήθος αποδεκτών και φορέων στην Ελλάδα, προς ενημέρωσή τους.

2.1.4.2. Η διαδικτυακή πύλη *AGORA*⁵³

Τα Γραφεία ΟΕΥ ανταποκρινόμενα στα νέα δεδομένα παρέχουν πλέον ηλεκτρονικά, μέσω της νέας δικτυακής πύλης του Υπουργείου Εξωτερικών, πληροφορίες σε κάθε ενδιαφερόμενο.

⁵² Τα δώρα φιλοφρόνησης προσφέρονται σε συνεργασία με μεγάλους εξαγωγικούς κλάδους, όπως ο ΣΕΒΙΤΕΛ και η ΕΔΟΑΟ

⁵³ υπό <http://agora.mfa.gr/>

Επιδιώκοντας την ενίσχυση της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων, η Γενική Γραμματεία ΔΟΣ & ΑΣ έχει δημιουργήσει τη διαδικτυακή πύλη *AGORA*. Η πύλη αυτή τροφοδοτείται από τα Γραφεία ΟΕΥ που λειτουργούν σε 49 χώρες σε όλο τον κόσμο και περιέχει χρήσιμες οικονομικές, εμπορικές και επενδυτικές πληροφορίες.

Στόχος της πύλης είναι η έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση της επιχειρηματικής κοινότητας της χώρας μας, σχετικά με:

- προσφορά και ζήτηση επιχειρηματικής συνεργασίας,
- διαγωνισμούς και προμήθειες,
- επιχειρηματικές αποστολές
- εκθέσεις,
- έρευνες αγοράς,
- μελέτες,
- οικονομικές και εμπορικές εξελίξεις,
- θεσμικό και επενδυτικό πλαίσιο,
- φορείς και υπηρεσίες των ξένων χωρών,
- εξελίξεις στις διμερείς σχέσεις
- διάφορες άλλες γενικής φύσεως πληροφορίες.

Επιπλέον, από την πύλη οι επιχειρηματίες έχουν πρόσβαση σε στοιχεία επικοινωνίας για περισσότερες από 2.500 ξένες επιχειρήσεις⁵⁴ από όλο τον κόσμο που έχουν εκφράσει ενδιαφέρον για προϊόντα και υπηρεσίες της χώρας μας, ενώ παράλληλα τους προσφέρεται η δυνατότητα αναζήτησης και εύρεση πληροφοριών ανάλογα με το προϊόν ή την υπηρεσία, αλλά και ανάλογα με τη χώρα ενδιαφέροντός τους.

Τέλος, μέσω της πύλης *AGORA* οι επισκέπτες μπορούν να εγγραφούν και να δέχονται ενημέρωση μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου⁵⁵ από την Υπηρεσία Προσωποποιημένης Ενημέρωσης για προϊόντα, υπηρεσίες και τις τελευταίες εξελίξεις στις χώρες ενδιαφέροντός τους, με τη συχνότητα που οι ίδιοι επιλέγουν⁵⁶.

⁵⁴ στοιχείο επικαιρότητας 7/10/2008

⁵⁵ Newsletter

⁵⁶ δυνατότητα για ενημέρωση καθημερινά, εβδομαδιαία ή μηνιαία

Το 2007 η πύλη *AGORA* επεκτάθηκε, ώστε να καλύψει τη δραστηριότητα της πλειοψηφίας των Γραφείων ΟΕΥ, προκειμένου να εξασφαλισθεί η συγκεντρωμένη και ολοκληρωμένη παρουσίαση πληροφοριών στους ενδιαφερόμενους επιχειρηματίες.

2.1.4.3. Υποστήριξη εμπορικών αιτημάτων

Οι ελληνικές αλλά και ξένες επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα να απευθύνονται στα Γραφεία ΟΕΥ λαμβάνοντας πληροφόρηση σχετικά με την αγορά ή τη βοήθεια στον εντοπισμό υποψήφιων πελατών για τα προϊόντα τους τόσο στο εξωτερικό όσο και στην Ελλάδα.

2.1.5. Λοιπές δράσεις Γραφείων ΟΕΥ

Στις προηγούμενες ενότητες επιχειρήθηκε μία περιγραφή των δραστηριοτήτων Οικονομικής Διπλωματίας, οι οποίες προγραμματίζονται από το ελληνικό ΥΠΕΞ και υλοποιούνται κατά μεγάλο μέρος με τη συμβολή των Γραφείων ΟΕΥ. Πέραν του Υπουργείου σειρά δράσεων λαμβάνουν χώρα με πρωτοβουλία τρίτων φορέων όπως τα ΕΒΕ, ο ΟΠΕ, οι επιχειρηματικοί σύνδεσμοι αλλά και δημόσιες υπηρεσίες όπως υπουργεία, τράπεζες, δημόσιοι οργανισμοί κ.α.. Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 47 επιχειρηματικές αποστολές σε 24 χώρες μέσα στο 2007 με τη συμβολή των αντίστοιχων Γραφείων ΟΕΥ⁵⁷.

2.1.6. Αναδιοργάνωση – Μεταρρύθμιση

2.1.6.1. Θεσμικό πλαίσιο

Η ψήφιση και θέση σε ισχύ του νέου Οργανισμού του ΥΠΕΞ εκφράζει την ιδιαίτερη σημασία που αποδίδει η πολιτική ηγεσία του στην αναδιαμόρφωση του πλαισίου δράσης της σύγχρονης Οικονομικής Διπλωματίας.

Η ηγεσία του Υπουργείου προχώρησε παράλληλα και στη δημιουργία δύο νέων θέσεων:

- θέση Αναπληρωτή Γενικού Γραμματέα στη Θεσσαλονίκη, αρμοδιότητα του οποίου είναι οι οικονομικές σχέσεις και η αναπτυξιακή συνεργασία καθώς και

⁵⁷ αναλυτικά στοιχεία της δράσης των Γραφείων ΟΕΥ διατίθενται στη διαδικτυακή πύλη *AGORA*

το Ελληνικό Σχέδιο για την Οικονομική Ανασυγκρότηση των Βαλκανίων και

- θέση Ειδικού Γραμματέα, με αρμοδιότητα τη διεκδίκηση και αξιοποίηση πόρων διεθνών προγραμμάτων, έτσι ώστε να επιτευχθεί σε βάθος χρόνου διοικητική βελτίωση αλλά κυρίως εξασφάλιση επιπλέον κονδυλίων προς χρηματοδότηση δράσεων της Οικονομικής Διπλωματίας.

2.1.6.2. Οργάνωση

Πέντε νέα Γραφεία ΟΕΥ θεσμοθετήθηκαν το 2007 (εντός του 2008 προβλέπεται η σύσταση δύο ακόμα νέων γραφείων ΟΕΥ) και επιπλέον στελεχώθηκαν με 24 επιτόπιους επιστημονικούς συνεργάτες (ενώ αναμένεται εντός του 2008 η ενίσχυση του στελεχιακού δυναμικού του συνόλου των Γραφείων με επιπλέον 63 επιτόπιους διοικητικούς και επιστημονικούς συνεργάτες).

Η εφαρμογή του συστήματος πιστοποίησης ISO καθώς και συστήματος μέτρησης της αποτελεσματικότητας⁵⁸ των παρεχόμενων υπηρεσιών από τα Γραφεία ΟΕΥ αποτελούν καινοτόμες πρακτικές⁵⁹, οι οποίες έχουν στόχο την εξασφάλιση της ποιοτικής αναβάθμισης των υποδομών και του στελεχιακού δυναμικού των Γραφείων⁶⁰. Κατ' αυτόν τον τρόπο οι παρεχόμενες υπηρεσίες θα ανταποκρίνονται στις σύγχρονες απαιτήσεις των διεθνοποιημένων επιχειρήσεων και θα συμβάλλουν στην εξωστρέφεια της οικονομίας στην Ελλάδα και κατ'επέκταση στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

⁵⁸ σε συνεργασία με τον ΠΣΕ

⁵⁹ εντός του 2008 θα παρουσιαστούν οι δείκτες μέτρησης της αποτελεσματικότητας της δράσης των Γραφείων ΟΕΥ

⁶⁰ αυτό θα επιτευχθεί κυρίως με τα προγραμματισμένα να υλοποιηθούν εντός του 2008 προγράμματα επιμόρφωσης και ενημέρωσης των αρμόδιων υπαλλήλων του Υπουργείου Εξωτερικών για επιμέρους κλάδους, σε συνεργασία με κλαδικούς φορείς, τον ΣΕΒ και τον ΠΣΕ

3. Ο ρόλος της σύγχρονης Οικονομικής Διπλωματίας

Είναι γεγονός ότι η έννοια της Οικονομικής Διπλωματίας αναφέρεται στην άσκηση εξωτερικής πολιτικής με τη χρήση οικονομικών μέσων. Η αξιοποίηση διπλωματικών μέσων για την προώθηση και επίτευξη οικονομικών στόχων, εντάσσεται στο γενικότερο σχεδιασμό της εξωτερικής πολιτικής ενός σύγχρονου κράτους⁶¹. Οι λόγοι, για τους οποίους σε μία παγκοσμιοποιημένη κοινωνία καθίσταται απαραίτητη η άσκηση Οικονομικής Διπλωματίας, ανάγονται στον καθαρά εξωστρεφή προσανατολισμό μιας σύγχρονης οικονομίας⁶² ως τρόπο αντίδρασης που ουσιαστικά του επιβάλλεται.

3.1. Πεδία Οικονομικής Διπλωματίας⁶³

3.1.1. Η Οικονομική Διπλωματία ως εξωτερική οικονομική πολιτική

Σε όλα τα επίπεδα Οικονομικής Διπλωματίας, διμερές, περιφεριακό (π.χ. τα Βαλκάνια), διαπεριφεριακό (π.χ. συνεργασία ΕΕ - ASIAN) ή πολυμερές (π.χ. ΠΟΕ), η Οικονομική Διπλωματία προβάλλει ως εξωτερική οικονομική πολιτική με απώτερο στόχο την αύξηση των εξαγωγών της χώρας, την προσέλκυση Άμεσων Ξένων Επενδύσεων (ΑΞΕ) καθώς και την υπεράσπιση και προώθηση των θέσεων που έχει διαμορφώσει η κυβέρνηση της χώρας σε όλους τους πολυμερείς οικονομικούς οργανισμούς⁶⁴.

3.1.2. Η Οικονομική Διπλωματία ως αναπτυξιακή πολιτική

Η άσκηση Οικονομικής Διπλωματίας στοχεύει μεταξύ άλλων⁶⁵ και στη διαμόρφωση των προτεραιοτήτων της οικονομικής βοήθειας που η χώρα μας παρέχει σε τρίτες χώρες, προσδιορίζοντας τους τρόπους με τους οποίους θα υλοποιηθεί η αναπτυξιακή βοήθεια και τα μέσα που θα χρησιμοποιήσει για την επίτευξη του αναπτυξιακού αυτού στόχου. Κάτι τέτοιο επιτυγχάνεται με την ενεργή συμμετοχή της χώρας στους διθνείς

⁶¹ δεξ σχετικά και Στυλιανού-Τσαρδανίδη 2005, σελ. 36-63

⁶² δεξ Gilpin 2003, σελ. 101-131

⁶³ Η ενότητα βασίζεται σε σημειώσεις, οι οποίες συνόδευαν το 2008 τις εισηγήσεις του κου Τσαρδανίδη στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης, για το μάθημα „Η Διεθνής Πολιτική Οικονομία και Οικονομική Διπλωματία της Ελλάδας“

⁶⁴ δεξ και Μπαμπανάση 2004, σελ. 313-394

⁶⁵ σχετικά με τις διμερείς συμφωνίες αναπτυξιακής συνεργασίας (ιδίως το ΕΣΟΑΒ) δεξ Τσαρδανίδη-Χουλιάρη 2007, σελ. 177-218

οργανισμούς μέσω των οποίων παρέχεται η πολυμερής αναπτυξιακή βοήθεια⁶⁶.

3.1.3. Η Οικονομική Διπλωματία ως μέσο διαπραγμάτευσης με επιχειρήσεις

Η Οικονομική Διπλωματία ως μέσο διαπραγμάτευσης με επιχειρήσεις μεταφράζεται ως παροχή κάθε δυνατής βοήθειας προς ξένες επιχειρήσεις που επιθυμούν να επενδύσουν στη χώρα μας (προσέλκυση επενδύσεων), αλλά και προς εγχώριες επιχειρήσεις που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στην αλλοδαπή (με στόχο την αύξηση της επιρροής της Ελλάδας στις αντίστοιχες χώρες).

3.1.4. Η Οικονομική Διπλωματία ως μέσο άσκησης εξωτερικής πολιτικής

Στους επιμέρους στόχους της Οικονομικής Διπλωματίας περιλαμβάνονται:

- η αύξηση της επιρροής της Ελλάδας σε άλλες χώρες αλλά και των δυνατοτήτων της⁶⁷ (για παράδειγμα με δάνεια, οικονομικές ενισχύσεις κ.α.)
- η αποτροπή ενεργειών άλλων κρατών, οι οποίες ενδεχομένως να έχουν αρνητικά, για την εξωτερική πολιτική ενός κράτους, αποτελέσματα (για παράδειγμα ένα εμπάργκο ή πάγωμα πιστώσεων)
- η οικονομική ενίσχυση διεθνών οργανισμών και μη κρατικών δρώντων τρίτων χωρών
- η διαφύλαξη των συμφερόντων των επιχειρήσεων της χώρας, οι οποίες δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό

3.2. Η συμβολή των στελεχών ΟΕΥ στην προώθηση της Οικονομικής Διπλωματίας της χώρας

Μεταξύ των γενικότερων εθνικών στόχων, την υλοποίηση των οποίων παγίως επιδιώκει η χώρα μας, ως σημαντικότεροι καταγράφονται (σύμφωνα με την ιστοσελίδα του ελληνικού ΥΠΕΞ):

- η ενίσχυση της ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας, ιδίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων,
- η καθιέρωση ενός ευνοϊκότερου κλίματος για την επιχειρηματικότητα,
- η προστασία του καταναλωτή και της δημόσιας υγείας,
- η άνοδος του βιοτικού επιπέδου των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

⁶⁶ δεξ Τσαρδανίδη 1998, σελ. 25-42

⁶⁷ δεξ σχετικά και Κήπο 2004, σελ. 435-462

- η κατοχύρωση της απασχόλησης και η βελτίωση των συνθηκών και όρων εργασίας,
- η άνοδος του επιπέδου της παρεχόμενης εκπαίδευσης,
- ο σεβασμός του περιβάλλοντος,
- η περαιτέρω βελτίωση των δικτύων μεταφορών και επικοινωνιών,
- η προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας και κληρονομιάς των ευρωπαϊκών λαών.

Σε άλλο σημείο της ιστοσελίδας του, το ΥΠΕΞ υποστηρίζει ότι σε ένα ολοένα μεταβαλλόμενο και ανταγωνιστικό διεθνές περιβάλλον, το οποίο χαρακτηρίζεται από την παγκοσμιοποίηση των αγορών, τον έντονο διεθνή ανταγωνισμό και τον εξωστρεφή προσανατολισμό των επιχειρήσεων, η Οικονομική Διπλωματία αναδεικνύεται ως ο κατεξοχήν παράγοντας προώθησης των εθνικών συμφερόντων αλλά και της ελληνικής επιχειρηματικότητας στο εξωτερικό.

Με μοχλό λοιπόν την Οικονομική Διπλωματία επιδιώκεται η εξωστρέφεια των ελληνικών επιχειρήσεων, η βελτίωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητάς τους, η αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της ελληνικής οικονομίας, η αύξηση των εξαγωγών και η προσέλκυση ξένων επενδύσεων στη χώρα. Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, το ΥΠΕΞ προχώρησε μεταξύ άλλων σε μια σειρά ενεργειών, όπως για παράδειγμα

- στην αναδιοργάνωση των δομών και των υπηρεσιών άσκησης της Οικονομικής Διπλωματίας του Υπουργείου Εξωτερικών,
- στη χάραξη μιας ενιαίας και συντονισμένης εθνικής πολιτικής και
- στη βελτίωση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τις διμερείς οικονομικές και εμπορικές σχέσεις της χώρας και παράλληλα
- την προώθηση των συναλλαγών της Ελλάδας, μέσω εντατικοποίησης των διυπουργικών επαφών και των ομάδων εργασίας.

Σε εκδήλωση τον Φεβρουάριο του 2008 παρουσιάστηκε από πλευράς του Υπουργείου Εξωτερικών το έργο που επιτελείται στον τομέα της Οικονομικής Διπλωματίας με τον απολογισμό των δράσεων του 2007 και τον προγραμματισμό για το 2008, περιγραφή των οποίων έγινε στην προηγούμενη ενότητα. Η Υπουργός Εξωτερικών κα Ντόρα Μπακογιάννη κατά τη διάρκεια του εναρκτήριου λόγου της

στην παραπάνω εκδήλωση αναφέρθηκε με έμφαση στη νέα φιλοσοφία με την οποία αντιμετωπίζει το Υπουργείο την Οικονομική Διπλωματία, στο πλαίσιο της πολιτικής εξωστρέφειας που ακολουθεί η ελληνική κυβέρνηση.

Τα δύο βασικά εργαλεία για την επίτευξη του στόχου της εξωστρέφειας για κάθε χώρα αλλά ιδίως για την Ελλάδα είναι, όπως η ίδια η ΥΠΕΞ τόνισε, η ανταγωνιστικότητα και η Οικονομική Διπλωματία. Ακολούθησε αναφορά στο νέο διευρημένο ρόλο του Υπουργείου και στη συνέχεια έγινε περιγραφή του προγράμματος δράσεων του Υπουργείου, με ιδιαίτερη αναφορά στους τομείς που έχουν επέλθει αλλαγές με το νέο Οργανισμό.

Σε αυτό το σημείο παρατίθεται απόσπασμα της ομιλίας της κας Μπακογιάννη σχετικά με τις αλλαγές στο νέο Οργανισμό του Υπουργείου Εξωτερικών:

„Πρόκειται για μια εξέλιξη που απαιτεί βαθιά αλλαγή νοοτροπίας του ανθρώπινου δυναμικού του υπουργείου. Είναι βέβαιο ότι αυτή η αλλαγή νοοτροπίας δεν μπορεί ούτε πρόκειται να επιτευχθεί από τη μία μέρα στην άλλη. Είναι όμως σημαντικό ότι έχει ήδη αρχίσει και εμείς την υποστηρίζουμε με θεσμικές μεταρρυθμίσεις, με οικονομικούς πόρους, και με πρακτικά μέτρα πολιτικής.

Στο θεσμικό επίπεδο, με τις αλλαγές που ψηφίστηκαν στο νέο οργανισμό του Υπουργείου των Εξωτερικών, στρατεύονται πλέον μαζί με τους υπαλλήλους Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων, πολύ πιο ενεργά, και οι επικεφαλής των διπλωματικών μας αρχών. Παράλληλα, η οικονομική διπλωματία αποτελεί πλέον κεντρικό αντικείμενο δράσης για όλους όσους ξεκινούν μια νέα διπλωματική σταδιοδρομία...“

Επισημάνση έγινε και στο γεγονός ότι από το 2007 εξασφαλίστηκαν πρόσθετοι πόροι στον προϋπολογισμό για νέες δράσεις Οικονομικής Διπλωματίας. Τα κονδύλια αυτά θα επιτρέπουν, σύμφωνα με δηλώσεις της ΥΠΕΞ, μεταξύ άλλων, την καλύτερη αξιοποίηση των Γραφείων Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων: *„Διαθέτουμε σε 87 χώρες 58 Γραφεία Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων και 148 Πρεσβείες, Γενικά Προξενεία, Προξενεία και Γραφεία Συνδέσμου. Πρόκειται για ένα εκτεταμένο δίκτυο, το οποίο ως τώρα δεν χρηματοδοτείτο για την ανάπτυξη προγραμμάτων και πρωτοβουλιών στον οικονομικό τομέα. Το κράτος, δηλαδή, είχε κάνει την μεγάλη επένδυση για να υπάρχει το δίκτυο, όχι όμως και τη μικρή, για να το αξιοποιεί και ως μηχανισμό*

προβολής και δικτύωσης, πέρα από μηχανισμό πληροφόρησης και επίλυσης προβλημάτων.

Από το 2007 αυτό αρχίζει και αλλάζει. Αυτό μας επιτρέπει να αναπτύξουμε μια σειρά δράσεων και πρακτικών μέτρων πολιτικής. Μέτρα οργανωτικά, όπως η ενίσχυση του επιτόπιου προσωπικού και των υποδομών των Γραφείων, η καθιέρωση συστήματος μέτρησης και αξιολόγησης των παρεχόμενων υπηρεσιών από τα Γραφεία Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων. Επίσης η δημιουργία νέας ηλεκτρονικής πύλης για τις οικονομικές και εμπορικές υποθέσεις, που θα αποτελέσει το επίκεντρο της στροφής προς την παροχή των σχετικών υπηρεσιών ηλεκτρονικά.“

Ανάλογες δηλώσεις έκανε και ο ΥΦΥΠΕΞ κος Πέτρος Δούκας τονίζοντας και εκείνος απ' την πλευρά του ότι „πρέπει λοιπόν να συνεχίσουμε την προσπάθεια. Όπως αναφέραμε, οι Εμπορικοί και Οικονομικοί Ακόλουθοι στις Πρεσβείες μας κινητοποιούνται για να προβάλλουν τη χώρα μας, να προωθήσουν τις εξαγωγές μας, να μας παρουσιάζουν έγκαιρα χρήσιμες πληροφορίες για τις δυνατότητες και τις ευκαιρίες που υπάρχουν σε κάθε χώρα και για να προωθήσουν τις επενδύσεις προς- και από- „.

Ο ΥΦΥΠΕΞ κος Θεόδωρος Σκυλακάκης αναφερόμενος περισσότερο αναλυτικά στις νέες δομές και τα εργαλεία που το ελληνικό ΥΠΕΞ σχεδιάζει για την υποστήριξη της εξωστρέφειας της χώρας μέσω στρατηγικού σχεδιασμού και του προγράμματος δράσης του Υπουργείου τόνισε ότι: „*Αιχμή του δόρατος και βασικό εργαλείο στην προσπάθεια αυτή είναι βεβαίως τα Γραφεία των Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων. Κρίσιμος είναι ο ρόλος όμως και των επικεφαλής των αρχών μας στο Εξωτερικό, καθώς σε πολλές χώρες σήμερα το κυριότερο τμήμα της αποστολής τους, είναι πλέον η προώθηση της οικονομικής διπλωματίας. Χρειαζόμαστε λοιπόν το κύρος τους και την ενεργή δραστηριοποίησή τους, ιδίως εκεί όπου οι επιχειρήσεις μας δεν κάνουν απλώς εξαγωγές προϊόντων αλλά έχουν και επιτόπια παρουσία. Όπως επίσης πρέπει να βοηθούν τις επιχειρήσεις μας που αντιμετωπίζουν προβλήματα και οι διπλωματικές αρχές μας στις χώρες που ακόμα δεν έχουν δημιουργηθεί Γραφεία Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων.*

Υπάρχει ανάγκη λοιπόν για μια βαθειά αλλαγή νοοτροπίας στο Υπουργείο Εξωτερικών.“

Μία σειρά καινοτομιών όπως η εφαρμογή του νέου συστήματος μέτρησης και

αξιολόγησης του έργου των Γραφείων ΟΕΥ, σύστημα το οποίο θα βασίζεται στην καταγραφή και δημοσιοποίηση μιας σειράς δυναμικών δεικτών, περιλαμβάνονται σύμφωνα με τον κ.ο. Σκυλακάκη στα μελλοντικά σχέδια του Υπουργείου.

Πέραν τούτου σε εξέλιξη βρίσκεται και διαγωνισμός για την πιστοποίηση των Γραφείων ΟΕΥ με βάση σύστημα ISO, με τελικό στόχο τον εκσυγχρονισμό δομών και λειτουργιών των προσφερόμενων υπηρεσιών.

Συμπερασματικά σχόλια

Είναι φανερό ότι η συνεχής ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου, η εξελικτική πορεία της παγκόσμιας οικονομίας, οι πολιτικοοικονομικές ανακατατάξεις και η κρίση του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος, που αναμένονται να έχουν επιπτώσεις στη διεθνή οικονομία, επιβάλλουν την ανάγκη λήψης μέτρων για τη βελτίωση και αναβάθμιση του εξωτερικού εμπορίου της Ελλάδας και των υπηρεσιών που εξυπηρετούν το τελευταίο προς όφελος της οικονομίας της χώρας⁶⁸. Η ελληνική οικονομία βρίσκεται σήμερα σε ένα κρίσιμο σταυροδρόμι, κατά μεγάλο μέρος εξ' αιτίας της επιδείνωσης του διεθνούς περιβάλλοντος⁶⁹. Η διεθνής χρηματοπιστωτική αναταραχή, η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη από τα μέσα του 2007, αναμένεται να επηρεάσει αρνητικά τον παγκόσμιο ρυθμό ανάπτυξης, και επομένως θα συντελέσει στην επιβράδυνση του ρυθμού ανόδου της ζήτησης των ελληνικών εξαγωγών. Υπό αυτές τις συνθήκες απαιτείται εντατικοποίηση των μεταρρυθμίσεων σε ευρύ φάσμα τομέων.⁷⁰

Το ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών ανταποκρινόμενο στις προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης της οικονομίας και των κινδύνων, των οποίων ενέχει μία τέτοια εξέλιξη για την εθνική οικονομία, προέβει σε σειρά ενεργειών, στις οποίες αναφέρθηκαν λεπτομερώς παραπάνω και τις οποίες επέβαλε εν μέρει η διεθνής συγκυρία⁷¹. Η αποτελεσματικότητα των ενεργειών αυτών αναμένεται να κριθεί σε βάθος χρόνου.

⁶⁸ Τζέν 1999

⁶⁹ δεξ σχετικά την ενδιάμεση Έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος για τη Νομισματική Πολιτική (2 Οκτωβρίου 2008)

⁷⁰ δεξ Έκθεση διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδας για το έτος 2007

⁷¹ Η πάγια θέση της ΕΝΔΥ ΟΕΥ είναι ότι ο κλάδος στελεχών ΟΕΥ πρέπει να επανασυσταθεί. Οι λόγοι, τους οποίους παραθέτουν, αναλύονται στο μέρος Γ του σχετικού υπομνήματος (υπό παράρτημα ΙΙΙ)

ΠΗΓΕΣ

Πρωτογενείς

1. Αιτιολογική έκθεση στο σχέδιο νόμου „Οργανισμός του Υπουργείου Εξωτερικών“ προς τη Βουλή των Ελλήνων, Μάρτιος 2007
2. **Γρίβα Μαριλένα**, „Το Υπουργείο Εξωτερικών 1833-2007. Η θεσμική οργάνωση“, Αθήνα: Παπαζήσης, 2008
3. **Δούκας Πέτρος**, „Οικονομικές θεωρίες, αρχές διοίκησης & αρχαία ελληνική σκέψη“, Αθήνα: Λιβάνης, 2007
4. Έκθεση του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδας
5. Η Ενδιάμεση Έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος για τη Νομισματική Πολιτική 2008
6. **Κήπος Μιλτιάδης**, „Η συγκρότηση της Βαλκανικής περιφέρειας στην περίοδο 1990-1994 και ο ρόλος της Ελλάδας“, Αθήνα: Παπαζήσης, 2004
7. **Μπαμπανάσης Στέργιος**, „Νέα διεθνής οικονομία“, Αθήνα: Παπαζήσης, 2004
8. Υπουργείο Εξωτερικών (ΥΠΕΞ) υπό <http://www.yplex.gov.gr/>
9. Διαδικτυακή πύλη *AGORA* υπό <http://www.agora.mfa.gr/>

Δευτερογενείς

10. **Πάγκαλος Θεόδωρος**, „Η ελληνική οικονομική διπλωματία στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης των αγορών“ στο *Αγορά χωρίς Σύνορα*, Τόμος 3 (3), Αθήνα: 1998
11. **Σκλιάς Παντελεήμων**, „Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις και Διεθνές Εμπόριο: Το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης“ στο *Αγορά χωρίς Σύνορα*, Τόμος 3 (4), Αθήνα: 1998
12. **Στυλιανού Αλέξανδρος – Τσαρδανίδης Χαράλαμπος**, „Διεθνής Πολιτική Οικονομία: Το τέλος μια σχέσης αμοιβαίας απάρνησης μεταξύ πολιτικής και οικονομίας“ στο Κόντης –Τσαρδανίδης, *Διεθνής Πολιτική Οικονομία: Θεωρία, Δομή και Προκλήσεις της Παγκόσμιας Οικονομίας*, Αθήνα: Ινστιτούτο Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων - Παπαζήσης, 2005, σελ. 35-63
13. **Τζέν Ιωάννης**, „Το σύστημα της ελληνικής οικονομικής διπλωματίας“ στο *Αγορά χωρίς Σύνορα*, Τόμος 5 (1), Αθήνα: 1999, σελ. 27-33
14. **Τσαρδανίδης Χαράλαμπος - Χουλιάρας Αστέρης**, „Η άνοδος και η πτώση του ελληνικού Σχεδίου για την οικονομική ανασυγκρότηση των Βαλκανίων“ στο

Τζιφάκης - Χουλιάρης (επιμ.), *Η διεθνής Αναπτυξιακή Βοήθεια στα Βαλκάνια. Οι Αντιφάσεις της Γενναιοδωρίας (1991-2006)*, Αθήνα: Ινστιτούτο Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων-Παπαζήσης, 2007, σελ. 177-218

15. **Τσαρδανίδης Χαράλαμπος**, „Εξωτερική πολιτική και αναπτυξιακή βοήθεια: τα κίνητρα των δωρητών“ στο Αστέσης Χουλιάρης (επιμ.), *Η διεθνής αναπτυξιακή βοήθεια προς τον 21ο αιώνα*, Αθήνα: Ινστιτούτο Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων-Εξάντας, 1998, σελ. 25-42

Ξενογλώσση μεταφρασμένη

16. **Gilpin Robert**, „Παγκόσμια Πολιτική Οικονομία“, Αθήνα: Ποιότητα, 2003

Παράρτημα Ι

Χώρες, όπου λειτουργούν Γραφεία Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

AZERMPIAΪTZAN
ΑΙΓΥΠΤΟΣ
ΑΛΒΑΝΙΑ
ΑΡΜΕΝΙΑ
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ
ΑΥΣΤΡΙΑ
ΒΕΛΓΙΟ
ΒΟΣΝΙΑ ΚΑΙ ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
ΓΑΛΛΙΑ
ΓΕΡΜΑΝΙΑ
ΓΕΩΡΓΙΑ
ΔΑΝΙΑ
ΕΛΒΕΤΙΑ
ΗΝΩΜΕΝΑ ΑΡΑΒΙΚΑ ΕΜΙΡΑΤΑ
ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ
ΙΑΠΩΝΙΑ
ΙΝΔΙΑ
ΙΡΑΝ
ΙΡΛΑΝΔΙΑ
ΙΣΠΑΝΙΑ
ΙΣΡΑΗΛ
ΙΤΑΛΙΑ
ΚΑΝΑΔΑΣ
ΚΙΝΑ
ΚΟΡΕΑ (ΝΟΤΙΟΣ ΚΟΡΕΑ)
ΚΡΟΑΤΙΑ
ΚΥΠΡΟΣ
ΛΙΒΑΝΟΣ
ΛΙΒΥΗ
ΝΟΤΙΟΣ ΑΦΡΙΚΗ
ΟΛΛΑΝΔΙΑ
ΟΥΓΓΑΡΙΑ
ΟΥΚΡΑΝΙΑ
ΠΟΛΩΝΙΑ

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

ΠΡΩΗΝ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛ. ΔΗΜ. ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (Π.Γ.Δ.Μ.)

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

ΡΩΣΙΑ

ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ

ΣΕΡΒΙΑ ΚΑΙ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ

ΣΛΟΒΕΝΙΑ

ΣΟΥΗΔΙΑ

ΣΥΡΙΑ

ΤΟΥΡΚΙΑ

ΤΣΕΧΙΑ

ΤΥΝΗΣΙΑ

ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ

Μ.Α. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Μ.Ε.Α. ΓΕΝΕΥΗΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ 2007 ⁷²					
Επίσημη Επίσκεψη - ΜΔΕ	Χώρα	Ημ/νία	Συμμετέχοντες (εκπρόσωποι φορέων & επιχειρήσεων)	Επιχ/κες συναντήσεις	Επιχ/κες εκδηλώσεις – Μνημόνια Συνεργασίας Φορέων
Επίσημη Επίσκεψη Προέδρου της Δημοκρατίας	Βουλγαρία (Σόφια)	12-14/2/0 7	23	41	
Επίσημη Επίσκεψη Προέδρου της Δημοκρατίας	Ρουμανία (Βουκουρέστι)	14-16/2/0 7	14	50	Επιχειρηματικό Συνέδριο
Επίσημη Επίσκεψη Υπουργού Εξωτερικών	Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (Αμπου Ντάμπι και Ντουμπάι)	13-15/2/0 7	89	400	· Δύο Επιχειρηματικά Συνέδρια · Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας ΣΕΒ/ΣΕΒΕ
Επίσημη Επίσκεψη Προέδρου της Δημοκρατίας	Κροατία (Ζάγκρεμπ)	13-14/3/0 7	21	70	Επιχειρηματικό Συνέδριο
6 ^η ΜΔΕ με επικεφαλής τον Υφυπουργό Εξωτερικών	Μαρόκο (Ραμπάτ)	19-20/3/0 7	9		
Επίσημη Επίσκεψη Προέδρου της Δημοκρατίας	Ουγγαρία (Βουδαπέστη)	27-29/3/0 7	20	52	Επιχειρηματικό Συνέδριο
Επίσημη Επίσκεψη Υπουργού Εξωτερικών	Κίνα (Πεκίνο και Σαγκάη)	8-13/5/07	34		· Δύο Επιχειρηματικά Συνέδρια · Υπογραφή Μνημονίου Κατανόησης μεταξύ ΥΠΕΞ και Συμβουλίου Πρωώθησης Διεθνούς Εμπορίου της Λ.Δ. Κίνας
Επίσημη Επίσκεψη Προέδρου της Δημοκρατίας	Ρωσία (Μόσχα)	30/5-2/6/ 07	25	20	· Επιχειρηματικό Συνέδριο · 1^η Σύνοδος Επιχειρηματικού Συμβουλίου ΣΕΒ

72 δεξ Δράσεις Οικονομικής Διπλωματίας, Απολογισμός 2007 υπό <http://agora.mfa.gr/>

1 ^η ΜΔΕ με επικεφαλής τον Υφυπουργό Εξωτερικών	Ισραήλ (Ιεροσόλυμα και Τελ Αβίβ)	5-7/6/07	47	140	· Επιχειρηματικό Συνέδριο · Υπογραφή Μνημονίων Συνεργασίας ΚΕΕΕ/ΣΕΒ
Επίσημη Επίσκεψη Προέδρου της Δημοκρατίας	Αρμενία (Ερεβάν)	26-28/7/07	26	50	· Ενημερωτική Εκδήλωση και τομεακές Συναντήσεις · Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας ΣΕΒ
5 ^η ΜΔΕ με επικεφαλής τον Υφυπουργό Εξωτερικών	Ινδία (Νέο Δελχί και Βομβάη)	11-15/11/07	75	550	· Επιχειρηματικό Συνέδριο · Ίδρυση Ελληνο-Ινδικού Επιχειρηματικού Συμβουλίου ΣΕΒ
Επίσκεψη Υφυπουργού Εξωτερικών	Λιβύη (Τρίπολη)	9-11/12/07	23	40	Επιχειρηματικό Συνέδριο

ΣΥΝΟΔΟΙ ΜΙΚΤΩΝ ΔΙΥΠΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ (ΜΔΕ) 2007 ⁷³			
ΜΔΕ	Χώρες	Τόπος	Ημ/νία
6 ^η ΜΔΕ	Ελλάδα - Μαρόκο	Ραμπάτ	19-20 Μαρτίου 2007
1 ^η ΜΔΕ	Ελλάδα - Ισραήλ	Τελ Αβίβ	6 Ιουνίου 2007
2 ^η ΜΔΕ	Ελλάδα - Αζερμπαϊτζάν	Αθήνα	5 - 6 Ιουλίου 2007
5 ^η ΜΔΕ	Ελλάδα - Ινδία	Νέο Δελχί	13 Νοεμβρίου 2007
1^η ΜΔΕ	Ελλάδα - Μολδαβία	Αθήνα	29 Νοεμβρίου 2007

ΜΙΚΤΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ - ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ 2007 ⁷⁴			
Χώρες	Τόπος	Ημ/νία	Τομείς
Ελλάδα - ΗΠΑ	Αθήνα	12 Μαρτίου 2007	Ενέργεια, κοινή αναπτυξιακή και επενδυτική δράση στα Βαλκάνια, επενδύσεις,

73 βλ. Δράσεις Οικονομικής Διπλωματίας, Απολογισμός 2007 υπό <http://agora.mfa.gr/>

74 βλ. Δράσεις Οικονομικής Διπλωματίας, Απολογισμός 2007 υπό <http://agora.mfa.gr/>

			διμερείς οικονομικές σχέσεις
--	--	--	---

ΜΙΚΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2007⁷⁵			
Χώρες	Τόπος	Ημ/νια	Τομείς
Ελλάδα – Αλβανία	Αθήνα	30 Ιανουαρίου 2007 29 Ιουνίου 2007	Ρύθμιση χρέους Αλβανίας προς Ελλάδα
Ελλάδα – Τουρκία	Άγκυρα	31 Ιανουαρίου – 1 Φεβρουαρίου 2007	Προετοιμασία και συμμετοχή στη 14^η Σύνοδο Μικτής Ελληνοτουρκικής Επιτροπής Χερσαίων Μεταφορών
Ελλάδα – Ρουμανία	Αθήνα	5 – 6 Φεβρουαρίου 2007	1^η Συνάντηση Γενικών Δ/ντών Οικονομικών Υποθέσεων
Ελλάδα – Βουλγαρία	Σόφια	5 Οκτωβρίου 2007	Διασυνοριακά ύδατα (άτυπη)

⁷⁵ βλ. παραπάνω

ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ, ΜΝΗΜΟΝΙΑ & ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ 2007⁷⁶			
Χώρες	Τόπος	Ημ/νία	Τομείς
Ελλάδα - ΗΑΕ	Ντουμπάι	15/2/2007	Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ ΕΒΕΑ και Εμπορικού Επιμελητηρίου Ντουμπάι
Ελλάδα - Αίγυπτος	Κάιρο	28/2/2007 9/5/2007	Δύο Μνημόνια Συνεργασίας στον τομέα των Αεροπορικών Μεταφορών με αντικείμενο την επαναδιαπραγμάτευση για την αναθεώρηση της ισχύουσας ΚΑΣ
Ελλάδα - Ομάν	Κατάρ	15/3/2007	Συμφωνία Οικονομικής και Τεχνολογικής Συνεργασίας
Ελλάδα - Μαρόκο	Ραμπάτ	19/3/2007	Συμφωνία για την αποφυγή Διπλής Φορολογίας και Αποτροπή της Φοροδιαφυγής αναφορικά με τους Φόρους Εισοδήματος
Ελλάδα - Μαρόκο	Ραμπάτ	19/3/2007	Συμφωνία συνεργασίας μεταξύ ΟΑΕΠ και του μαροκινού Οργανισμού Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων SMAEX
Ελλάδα - Μαρόκο	Ραμπάτ	19/3/2007	Συμφωνία συνεργασίας μεταξύ ΚΑΠΕ και του μαροκινού αντίστοιχου οργανισμού CDER
Ελλάδα - Μαρόκο	Ραμπάτ	19/3/2007	Μνημόνιο Συνεργασίας Συνδέσμων Βιομηχανιών Ελλάδας και Μαρόκου
Ελλάδα - Συρία		3/2007	Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ ΕΟΜΜΕΧ και Υπουργείου Οικονομικών Συρίας για τη διασφάλιση ποιότητας παραγωγής
Ελλάδα - Ινδία	Αθήνα	26/4/2007	Συμφωνία Αμοιβαίας Προώθησης και Προστασίας των Επενδύσεων
Ελλάδα - Ινδία	Αθήνα	26/4/2007	Συμφωνία Επιστημονικής και Τεχνολογικής Συνεργασίας
Ελλάδα - Κίνα	Πεκίνο	11/5/2007	Μνημόνιο κατανόησης μεταξύ ΥΠΕΞ και Συμβουλίου Προώθησης Διεθνούς Εμπορίου Λ.Δ. Κίνας για τη „δημιουργία δικτύου συνεργασίας για την υποστήριξη επιχειρήσεων“
Ελλάδα - Μολδαβία	Αθήνα	12-13/6/2007	Συμφωνία περί Αμοιβαίας Συνδρομής μεταξύ των Διοικητικών Αρχών σε Τελωνειακά Ζητήματα.
Ελλάδα - Βοσνία & Ερζεγοβίνη	Σεράγεβο	23/7/2007	Συμφωνία για την αποφυγή διπλής φορολογίας εισοδήματος και κεφαλαίου.
Ελλάδα - Βοσνία & Ερζεγοβίνη	Σεράγεβο	23/7/2007	Συμφωνία Οικονομικής και Τεχνολογικής Συνεργασίας
Ελλάδα - Αζερμπαϊτζάν	Μπακού	2/8/2007	Μνημόνιο Συνεργασίας στον Τομέα του Φυσικού Αερίου και Πετρελαίου
			Συμφωνία Συνεργασίας μεταξύ ΚΑΠΕ και του τυνησιακού

76 βλ. Δράσεις Οικονομικής Διπλωματίας, Απολογισμός 2007 υπό <http://agora.mfa.gr/>

Ελλάδα - Τυνησία	Αθήνα	4/9/2007	αντίστοιχου οργανισμού ANME
Ελλάδα - ΗΑΕ	Ντουμπάι	14/9/2007	Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και Εποπτικής Αρχής Ντουμπάι
Ελλάδα - Μολδαβία	Αθήνα	29/11/2007	Συμφωνία Συνεργασίας μεταξύ ΕΛΟΤ και Τμήματος Τυποποίησης και Μετρολογίας Μολδαβίας

Παράρτημα II

Παράρτημα ΙΙΙ

**ΕΝΩΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Αθήνα , 21 Ιουλίου 2008

Α.Π.: 4

- ΠΡΟΣ:**
- Υπουργό Εξωτερικών, κα. Ντόρα Μπακογιάννη
 - Υφυπουργό Εξωτερικών, κ. Π. Δούκα
 - Υφυπουργό Εξωτερικών, κ. Θ. Κασσίμη
 - Γενικό Γραμματέα, Πρέσβυ κ. Α. Αγαθοκλή
 - Γενικό Γραμματέα ΔΟΣ&ΑΣ, κ. Θ. Σκυλακάκη
 - ΣΤ΄ Γεν. Δ/ντή, Πρέσβυ κ. Μ. Σπινέλλη
 - ΣΤ1 Δ/νση, Πρέσβυ κ. Β. Κωστή

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Στις 30-6-2008 μας κοινοποιήσατε Σχέδιο Νόμου περί τροποποίησης του Ν. 3566/2007, το οποίο πρόκειται να κατατεθεί στη Βουλή προς ψήφιση, ένα μόλις χρόνο από την ψήφιση του νέου Οργανισμού του ΥΠΕΞ, με τον οποίο (άρθρο 111) ο κλάδος ΟΕΥ ουσιαστικά καταργείται, αφού δεν προβλέπεται στο εξής η ανατροφοδότησή του μέσω του εισαγωγικού διαγωνισμού της ΕΣΔΔ. Όπως γνωρίζετε, πολλές από τις ρυθμίσεις του Οργανισμού του ΥΠΕΞ ήταν απόλυτα αντίθετες με τις προτάσεις που είχε υποβάλει τότε η Ένωση μας.

Με απογοήτευση διαπιστώνουμε ότι, όπως συνέβη και με τον Οργανισμό, έτσι και τώρα, το σχέδιο τροπολογιών κατατίθεται στη Βουλή με συνοπτικές διαδικασίες και χωρίς ουσιαστικό διάλογο και διαβουλεύσεις με τους άμεσα ενδιαφερόμενους, μεταξύ των οποίων και η Ένωση μας .

Ύστερα από ενδελεχή μελέτη του σχεδίου τροπολογιών η Ένωση μας επιθυμεί να διατυπώσει συγκεκριμένες παρατηρήσεις, οι οποίες αποσκοπούν στη θεραπεία των κατάφωρων αδικιών σε βάρος των υπαλλήλων του κλάδου ΟΕΥ αλλά, κυρίως, στη διατύπωση προτάσεων που εξυπηρετούν αποτελεσματικότερα την προώθηση της οικονομικής διπλωματίας της χώρας μας και την αξιοκρατική αξιοποίηση του στελεχειακού δυναμικού του Υπουργείου στην ολότητά του.

Α) Ως πρώτη προτεραιότητα προτείνουμε, ευελπιστώντας σε θετική ανταπόκριση εκ μέρους σας, ως ένδειξη καλής θέλησης έναντι του κλάδου μας, ορισμένες απλές τροποποιήσεις συγκεκριμένων διατάξεων του σχεδίου νόμου και ειδικότερα δύο νέων - εξαιρετικά δυσμενών για τον κλάδο μας - ρυθμίσεων που εισάγουν ή επιτείνουν διακριτική μεταχείριση των υπαλλήλων ΟΕΥ έναντι των ομοιοβάθμων τους διπλωματικών υπαλλήλων. Συγκεκριμένα:

- Στην παράγραφο 21 α (τροποποίηση του άρθρου 93 παρ. 1 του Οργανισμού) ορίζεται ότι η προϋπόθεση της τριετούς υπηρεσίας για την προαγωγή στον επόμενο βαθμό των Γραμματέων Πρεσβείας Β' και των Συμβούλων Πρεσβείας Β' «εφαρμόζεται στους υπαλλήλους που εισέρχονται στον Διπλωματικό Κλάδο μετά την 5-6-2007», την έναρξη δηλαδή ισχύος του νέου Οργανισμού. Αντίστοιχη πρόβλεψη, κατ'εφαρμογή της αρχής της μη αναδρομικότητας, δεν επεκτείνεται και δεν εφαρμόζεται στους ομοιοβάθμους τους υπαλλήλους ΟΕΥ, καίτοι το άρθρο 113 παρ. 1 περίπτωση γ και ε του Οργανισμού καθιέρωσε, κατ'αναλογία, τριετή υπηρεσία (έναντι διετούς που ίσχυε προ του Ν. 3566/2007) στο βαθμό του Γραμματέα ΟΕΥ Β' και του Συμβούλου ΟΕΥ Β'.

Η παράλειψη αυτή αποτελεί σαφή παραβίαση της αρχής της βαθμολογικής εξομοίωσης των υπαλλήλων ΟΕΥ προς τους ομοιοβάθμους τους διπλωματικούς υπαλλήλους. Πράγματι, η διαφοροποίηση του απαιτούμενου χρόνου προαγωγής για τους υπαλλήλους του διπλωματικού κλάδου, με δεδομένη τη νομοθετικά προβλεπόμενη (άρθρο 110, παράγραφος 1 του Ν. 3566/2007) βαθμολογική αντιστοιχία των υπαλλήλων ΟΕΥ με τους υπαλλήλους του διπλωματικού κλάδου, θα έχει ως συνέπεια τη βραδύτερη βαθμολογική τους εξέλιξη έναντι των τελευταίων.

Κατά συνέπεια, η συγκεκριμένη διάταξη θα πρέπει να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Η προϋπόθεση της τριετούς υπηρεσίας για την προαγωγή στον επόμενο βαθμό των Γραμματέων Πρεσβείας Β' και των Συμβούλων Πρεσβείας Β' και στον επόμενο βαθμό των Γραμματέων ΟΕΥ Β' και των Συμβούλων ΟΕΥ Β' που ισχύουν με βάση την παράγραφο 1 του άρθρου 93 και την παράγραφο 1 του άρθρου 113 αντίστοιχα του «Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών» εφαρμόζεται στους υπαλλήλους που εισέρχονται στον Διπλωματικό Κλάδο και στον κλάδο των Υπαλλήλων Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων μετά την 5-6-2007, έναρξη ισχύος του «Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών».

Το Υπηρεσιακό Συμβούλιο κατά την κρίση του για την προαγωγή στον

επόμενο βαθμό των Γραμματέων Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Β΄ και των Συμβούλων Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Β΄ που έχουν εισέλθει στον κλάδο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων πριν την 5.6.2007 και οι οποίοι έχουν ήδη συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο για την προαγωγή τους, προάγει αυτούς κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 114 του εν λόγω Οργανισμού, αναδρομικά από της συμπλήρωσεως της διετούς υπηρεσίας στον κατεχόμενο βαθμό.»

- Ακόμα δυσμενέστερη διακριτική μεταχείριση, σε βάρος των νεοδιοριζόμενων υπαλλήλων ΟΕΥ, εισάγεται με την περίπτωση β της παραγράφου 21, που τροποποιεί το άρθρο 93 παρ.1α του Οργανισμού, χωρίς αντίστοιχη τροποποίηση της παραγράφου 1 του άρθρου 113. Η προτεινόμενη αλλαγή του χρόνου υπηρεσίας στο βαθμό του Ακολούθου Πρεσβείας για όσους εισέρχονται στο Διπλωματικό Κλάδο μετά την έναρξη ισχύος του Οργανισμού (5-6-2007) από τριετία σε διετία, στην οποία συνυπολογίζεται πάντα και ο χρόνος φοίτησης στη Διπλωματική Ακαδημία, όχι μόνο δεν διορθώνει, αλλά αντίθετα, επιτείνει μια κραυγαλέα ανισότητα και αδικία σε βάρος των νεοεισερχόμενων υπαλλήλων ΟΕΥ, που εισήγαγε ο Ν. 3566/2007.

Πράγματι, για τους Ακολούθους ΟΕΥ εξακολουθεί να μην συνυπολογίζεται στο βαθμό αυτό, χωρίς προφανή λόγο και αιτία, ο κατά πολύ μακρύτερος χρόνος φοίτησής τους στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης, με επακόλουθο τη βραδύτερη βαθμολογική εξέλιξη σε σχέση με τους ομοιοβάθμους τους διπλωματικούς υπαλλήλους.

Δίκαιη λύση του ζητήματος θα ήταν να τροποποιηθεί αντιστοίχως και η περίπτωση α της παραγράφου 1 του άρθρου 113 ως εξής: «από το βαθμό του Ακολούθου ΟΕΥ στο βαθμό του Γραμματέα ΟΕΥ Γ΄, διετής υπηρεσία στον κατεχόμενο βαθμό, στον οποίο συνυπολογίζεται και ο χρόνος φοίτησης στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης».

Σε περίπτωση που αυτό δεν γίνει αποδεκτό θα πρέπει κατ'ελάχιστο, να προβλεφθεί η μείωση του χρόνου παραμονής στο βαθμό του Ακολούθου ΟΕΥ στο ένα έτος, όπως ήταν και προ της ψήφισης του Ν. 3566/2007. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει επίσης να προβλεφθεί ότι το Υπηρεσιακό Συμβούλιο κατά την κρίση του για την προαγωγή στον επόμενο βαθμό των Ακολούθων Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων, οι οποίοι έχουν ήδη συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο για την προαγωγή τους, προάγει αυτούς κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 114 του εν λόγω Οργανισμού, αναδρομικά από της συμπλήρωσεως ενός έτους υπηρεσίας στον κατεχόμενο βαθμό.

Β) Αν και αποσπασματικές και περιορισμένης εμβέλειας, οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι σε θετική κατεύθυνση κινούνται οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

- Στην παράγραφο 5 (άρθρο 21 παρ. 4 του Οργανισμού) προβλέπεται η δυνατότητα τοποθέτησης υπαλλήλων του κλάδου ΟΕΥ στα υπό σύσταση Γραφεία της ΥΔΑΣ, σε χώρες όπου εκτελούνται προγράμματα αναπτυξιακής συνεργασίας. Άποψή μας παραμένει, ωστόσο, ότι σε χώρες όπου λειτουργούν Γραφεία ΟΕΥ, τα συγκεκριμένα καθήκοντα μπορούν να ασκούνται από τα οικεία Γραφεία με ενίσχυση της προβλεπόμενης σύνθεσής τους σε προσωπικό όλων των κατηγοριών. Προς επίρρωση της απόψεώς μας θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη η άρτια διαχείριση και παρακολούθηση των έργων του ΕΣΟΑΒ από τα Γραφεία ΟΕΥ στις Βαλκανικές χώρες.
- Στην παράγραφο 8 (άρθρο 32 παρ. 1 του Οργανισμού) ορίζεται ότι στη σύνθεση του Ανώτατου Υπηρεσιακού Συμβουλίου (ΑΥΣ), όταν επιλαμβάνεται θεμάτων υπαλλήλων ΟΕΥ, μετέχει, με δικαίωμα ψήφου, και Γενικός Σύμβουλος ΟΕΥ Α' που ορίζεται, με διετή θητεία, με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών.
- Στην παράγραφο 11 (άρθρο 52 παρ. 1δ του Οργανισμού) διευκρινίζεται ότι οι προξενικές αρχές «ασκούν καθήκοντα οικονομικής και εμπορικής φύσεως» μόνον στις χώρες όπου δεν λειτουργεί Γραφείο ΟΕΥ, ενώ στις υπόλοιπες ο ρόλος τους συνίσταται στο να «συντονίζουν τη λειτουργία των κατά τόπο αρμόδιων Γραφείων ΟΕΥ της περιφέρειας αρμοδιότητάς τους».
- Ιδιαίτερα σημαντική και αναγκαία για τη λειτουργία των Γραφείων ΟΕΥ είναι η πρόβλεψη στην παράγραφο 28 (άρθρο 112 παρ. 1 περίπτωση β του Οργανισμού) ότι Σύμβουλοι ΟΕΥ Α' και Β' μπορούν να υπηρετούν σε Γενικά Προξενία, όπου λειτουργούν Γραφεία ΟΕΥ. Με τη συγκεκριμένη ρύθμιση επιλύεται ένα από τα μείζονα προβλήματα που προέκυψαν μετά την ψήφιση του Ν. 3566/2007.
- Θετική είναι επίσης η ρύθμιση της παραγράφου 29 (άρθρο 115 παρ. 4, εδ. 2) ότι στις αρχές ειδικών συνθηκών επιτρέπεται η μη τήρηση του προβλεπόμενου ανώτατου ορίου παραμονής (τριετία) στην ίδια θέση, μετά από σχετική αίτηση του υπαλλήλου.
- Στην ίδια παράγραφο 29 (άρθρο 115 παρ. 5α του Οργανισμού) ιδιαίτερα θετική είναι ακόμα η επιμήκυνση της δυνατότητας παραμονής των υπαλλήλων ΟΕΥ στην Εξωτερική Υπηρεσία από

οκτώ σε δέκα συνεχόμενα χρόνια. Τούτο ανταποκρίνεται και στη διεθνή πρακτική, αφού οι υπάλληλοι ΟΕΥ άλλων αναπτυγμένων χωρών, υπηρετούν έως και εξαιτία σε συγκεκριμένες θέσεις, προκειμένου να αποκτήσουν καλύτερη γνώση της αγοράς και αντίστοιχες επαφές, στοιχεία ιδιαίτερα πολύτιμα για την αποτελεσματική διεκπεραίωση του έργου που τους έχει ανατεθεί. Η ρύθμιση αυτή θα πρέπει πάντως να συμπληρωθεί με μεταβατική διάταξη που να προβλέπει ότι οι υπάλληλοι ΟΕΥ που έχουν υπερβεί το όριο της δεκαετούς συνεχούς υπηρεσίας στην αλλοδαπή, δικαιούνται να παραμείνουν στη θέση που υπηρετούν, μέχρι τη συμπλήρωση του προβλεπόμενου ανώτατου ορίου παραμονής στη συγκεκριμένη θέση και μετατίθενται στη συνέχεια, υποχρεωτικά, στην Κεντρική Υπηρεσία.

- Τέλος, στην παράγραφο 37 (άρθρο 149 παρ. 2) προβλέπεται ορθώς ότι για την πρόσληψη επιτόπιου προσωπικού σε Γραφεία ΟΕΥ απαιτείται και εισήγηση του προϊστάμενου αυτών -ο οποίος έχει και άμεση αντίληψη των υφιστάμενων υπηρεσιακών αναγκών- προς τον προϊστάμενο της οικείας Αρχής.

Γ) Αντίθετα, σε μια σειρά από άλλα θέματα στα οποία εισάγονται τροποποιήσεις του Οργανισμού, είτε δεν ελήφθησαν υπόψη προτάσεις ή παρατηρήσεις του κλάδου μας, είτε δεν υπήρξε μέριμνα για την ισότιμη αντιμετώπιση των υπαλλήλων του κλάδου ΟΕΥ. Επισημαίνουμε ιδιαίτερα, μεταξύ άλλων, τις εξής ρυθμίσεις:

- Δεν αντιμετωπίζει το θέμα της αύξησης των οργανικών θέσεων στο βαθμό του Γενικού Συμβούλου κατά 15 τουλάχιστον θέσεις, ώστε να αναδιαρθρωθεί η ιεραρχική πυραμίδα του κλάδου ΟΕΥ κατ'αναλογία προς τα ισχύοντα στο διπλωματικό κλάδο, αλλά και στον κλάδο των εμπειρογνομώνων. Επισημαίνεται, ότι στους δύο προαναφερθέντες κλάδους, πρεσβευτικό βαθμό κατέχει το 30% περίπου των υπηρετούντων υπαλλήλων, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τους υπαλλήλους ΟΕΥ κυμαίνεται σε επίπεδα χαμηλότερα του 10%. Η αύξηση των θέσεων των Γενικών Συμβούλων από 15 σε 30 είναι συνεπώς ένα λογικό αίτημα, που θα αποσυμφορήσει, ως ένα βαθμό, μακροπρόθεσμα την επετηρίδα του κλάδου ΟΕΥ και θα άρει την παρατηρούμενη σήμερα ανισομέρεια και ασυμμετρία στην ιεραρχική του διάρθρωση.
- Το Σχέδιο Νόμου προβλέπει ότι η σύσταση των Γραφείων ΟΕΥ γίνεται με κοινή υπουργική απόφαση (και όχι με Προεδρικό Διάταγμα όπως προβλέπετο μέχρι την ψήφιση του Ν. 3566/2007). Στην παράγραφο 12 του Σχεδίου Νόμου (άρθρο 61 παρ. 1 του

Οργανισμού) προβλέπεται μάλιστα ότι «με όμοια (υπουργική) απόφαση καθορίζεται η σύνθεση των εν λόγω Γραφείων και η περιφέρεια της αρμοδιότητας αυτών». Παρουσιάζεται έτσι το παράδοξο ορισμένες οργανικές θέσεις της Πρεσβείας να συστήνονται με Προεδρικό Διάταγμα και άλλες (αυτές των Γραφείων ΟΕΥ) με υπουργική απόφαση.

Λόγω της σημασίας του έργου που επιτελούν τα Γραφεία ΟΕΥ, η σύσταση καθώς και ο καθορισμός της σύνθεσης και της περιφέρειας αρμοδιότητάς τους, θα πρέπει να γίνεται αποκλειστικά με Προεδρικό διάταγμα, όπως προβλέπεται στον Οργανισμό ακόμα και για τα γραφεία της ΥΔΑΣ (άρθρο 21, παράγραφος 3). Με βάση αυτό το σκεπτικό, η διατύπωση της τροπολογίας που αφορά στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 61, θα πρέπει να διαμορφωθεί ως εξής :

«Στην έδρα Πρεσβείας, Γραφείου Συνδέσμου, Γενικού Προξενείου ή Προξενείου, ή σε άλλη πόλη της χώρας αρμοδιότητας διπλωματικής αρχής δύνανται να συνιστώνται, με διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εξωτερικών και με γνώμη των Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων Αθηνών και Θεσσαλονίκης, Γραφεία ΟΕΥ. Με όμοιο διάταγμα καθορίζεται η σύνθεση των εν λόγω Γραφείων και η περιφέρεια της αρμοδιότητας αυτών».

- Το Σχέδιο Νόμου δεν θεραπεύει το πρόβλημα που δημιούργησε ο Οργανισμός με την απαγόρευση απευθείας επικοινωνίας των Γραφείων ΟΕΥ με τη ΣΤ΄ Γενική Διεύθυνση για θέματα αρμοδιότητάς τους. Στο πλαίσιο της εύρυθμης και ορθολογικής λειτουργίας των Γραφείων ΟΕΥ, θα πρέπει να υπάρξει ρύθμιση για την διευθέτηση των διοικητικών θεμάτων που ανακύπτουν καθώς και της έγκρισης και υποβολής των λειτουργικών δαπανών τους. Η έγκριση από τον Πρέσβη μόνο περιττή γραφειοκρατία και άσκοπη εσωτερική αλληλογραφία προκαλεί, ενώ, όταν το Γραφείο δεν ευρίσκεται χωροταξικά στον ίδιο χώρο με την Αρχή, προκύπτουν πρόσθετες δυσκολίες και απώλεια χρόνου. Προτείνεται συνεπώς η ακόλουθη ρύθμιση: «Οι προϊστάμενοι των Γραφείων ΟΕΥ επικοινωνούν απευθείας με τη Γενική Διεύθυνση Προσωπικού, Διοικητικής Οργάνωσης και Οικονομικής Διοίκησης για θέματα αρμοδιότητάς τους».
- Στην παράγραφο 10β δεν προβλέπεται δυνατότητα αναπλήρωσης των προϊσταμένων των προξενικών αρχών από υπαλλήλους του κλάδου ΟΕΥ κατ'αντιστοιχία με τα ισχύοντα για τις διπλωματικές

αρχές. Η «παράλειψη» αυτή οφείλεται, ως γνωστό, στις αντιδράσεις διοικητικών υπαλλήλων που επιθυμούν να διατηρήσουν ορισμένα «κεκτημένα δικαιώματα» τους, κατά παράβαση της αρχής της ιεραρχίας των κλάδων, αλλά και της υπαγωγής των Γραφείων ΟΕΥ στις προξενικές αρχές ως τμήματα αυτών. Με τη συγκεκριμένη ρύθμιση, οδηγούμεθα στο τουλάχιστον παράδοξο φαινόμενο οι υπάλληλοι ΟΕΥ να είναι δυνατό να αναπληρώνουν τον Πρέσβη όχι όμως τον, κατώτερο αυτού ιεραρχικά, Γενικό Πρόξενο.

- Παραμένει σε ισχύ και δεν αναθεωρείται το άρθρο 61 παρ. 2 εδαφ. 2 του Οργανισμού σύμφωνα με το οποίο «η διεύθυνση του Γραφείου ΟΕΥ ανατίθεται από τον προϊστάμενο της Αρχής στον ανώτερο ιεραρχικά υπάλληλο του κλάδου ΟΕΥ». Η διάταξη αυτή που σκοπεύει να ενισχύσει τη θέση του προϊσταμένου της Αρχής και να καταδείξει την εξάρτηση του Γραφείου από τον Πρέσβη, έχει ως πρότυπο τα ισχύοντα με τα Προξενικά Γραφεία. Δεν έχει όμως καμμία δικαιολογητική βάση αφού προβλέπει περιττές διοικητικές πράξεις και γραφειοκρατικές διατυπώσεις σε θέματα όπου ο Πρέσβης δεν έχει διακριτική ευχέρεια αλλά δέσμια αρμοδιότητα να εκδώσει την προβλεπόμενη απόφαση, ενώ θα μπορούσε να αποτελέσει, σε περίπτωση υπηρεσιακών προστριβών, πηγή καταχρήσεων και αυθαιρεσιών. Για το λόγο αυτό, προτείνεται η εξής ρύθμιση: «Προϊστάμενος του Γραφείου ΟΕΥ είναι ο ανώτερος ιεραρχικά και κατ'αρχαιότητα υπάλληλος του Κλάδου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων».
- Δεν επιλύει το ζήτημα της επαναφοράς του δικαιώματος δωρεάν οίκησης των Γενικών Συμβούλων όταν υπηρετούν στην Εξωτερική Υπηρεσία, δικαίωμα το οποίο συνάδει ασφαλώς απόλυτα με τον πρεσβευτικό βαθμό τον οποίο κατέχουν και τις ανάγκες παραστάσεως που συνεπάγεται η ευπρόσωπη άσκηση των καθηκόντων τους, όπως άλλωστε συμβαίνει όχι μόνο με τους προϊσταμένους των πρεσβευτικών και προξενικών αρχών αλλά και με τους Πρεσβευτές – Συμβούλους σύμφωνα με το άρθρο 161 παρ. δ, ε και ιε του Ν. 3566/2007.
- Δεν ανταποκρίνεται επίσης σε πάγιο αίτημά μας να προβλεφθεί ότι οι Γενικοί Σύμβουλοι Α' είναι κατ'αρχήν επιλέξιμοι για Γενικοί Διευθυντές ή Αναπληρωτές Γενικοί Διευθυντές στη Β' Γενική Διεύθυνση.
- Δεν περιέχει ρύθμιση για την επανασύσταση του Γραφείου ΟΕΥ Β. Ελλάδος ως αυτοτελούς διοικητικής μονάδας, κάτι που αποτελεί και αίτημα των παραγωγικών τάξεων της Β. Ελλάδος και συνάδει απόλυτα με τη σύσταση θέσεως Αναπληρωτή Γενικού Γραμματέα

Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων στη Θεσσαλονίκη. Η επανασύσταση του Γραφείου ΟΕΥ Β. Ελλάδος ως αυτοτελούς περιφερειακής υπηρεσίας, είναι απόλυτα επιβεβλημένη λόγω των αυξημένων εμπορικών και οικονομικών δραστηριοτήτων της επιχειρήσεων της Β. Ελλάδος και του ειδικού βάρους της Θεσσαλονίκης, τόσο ως εκθεσιακού κέντρου όσο και ως του κατ' εξοχήν οικονομικού κέντρου, λόγω γεωγραφικής θέσης, στην ευρύτερη περιοχή της Βαλκανικής.

- Δεν προβλέπει ότι τα φύλλα αξιολόγησης και οι άδειες του προσωπικού που υπηρετεί στα Γραφεία ΟΕΥ θα πρέπει να αποτελούν αποκλειστικά αρμοδιότητα του προϊσταμένου αυτών.
- Με τα όσα προβλέπονται στην παράγραφο 16 (άρθρο 72 παρ. 2) στερείται από τους υπαλλήλους ΟΕΥ το δικαίωμα εκπαιδευτικών αδειών για την εντατική εκμάθηση ξένων γλωσσών και τη συμμετοχή σε σεμινάρια, συνέδρια ή επιστημονικές εκδηλώσεις του τομέα εξειδίκευσής τους, όπως προβλέπεται για τους διπλωματικούς υπαλλήλους και τους υπαλλήλους του κλάδου εμπειρογνομόνων αντίστοιχα. Η ρύθμιση αυτή θα πρέπει να αλλάξει άμεσα ώστε να έχει και ο κλάδος των υπαλλήλων ΟΕΥ τις ίδιες ακριβώς δυνατότητες επιμόρφωσης με τους υπόλοιπους κλάδους.

Τη μεγαλύτερη απογοήτευση προκαλεί ωστόσο το γεγονός ότι το Σχέδιο Νόμου αγνοεί παντελώς το κεντρικό αίτημα μας, δηλαδή την επανασύσταση του κλάδου Υπαλλήλων Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων, με την αναθεώρηση του άρθρου 111 του Οργανισμού και την επανατροφοδότηση του με νέα, ικανά και εξειδικευμένα στελέχη, είτε μέσω της επαναλειτουργίας τμήματος στην Ε.Σ.Δ.Δ, είτε με τη δημιουργία τμήματος ΟΕΥ στο πλαίσιο της Διπλωματικής Ακαδημίας.

Το Σχέδιο Νόμου δεν αντιμετωπίζει, εξάλλου, το μείζον πρόβλημα της αποκατάστασης της επιχειρησιακής και λειτουργικής αυτοτέλειας των Γραφείων ΟΕΥ, που θα τους επέτρεπε να επανακτήσουν το δυναμισμό, το πνεύμα πρωτοβουλίας, την επιχειρησιακή ευελιξία και τον εξωστρεφή προσανατολισμό που είναι απαραίτητα για την αποτελεσματική υποστήριξη των ελληνικών επιχειρήσεων στις διεθνείς αγορές.

Επισημαίνουμε επίσης ότι, κατά την άποψή μας, η ουσιαστική και οριστική λύση των προβλημάτων που δημιουργήθηκαν με τη μεταφορά των υπαλλήλων του κλάδου ΟΕΥ και των υπηρεσιών που αυτά στελεχώνουν, βρίσκεται στη δημιουργία ανεξάρτητης Γενικής Γραμματείας ΔΟΣ, όπου θα μπορούν να υπηρετούν οι υπάλληλοι όλων των

κλάδων του ΥΠΕΞ, κατά το πρότυπο της ΥΔΑΣ.

Από την πλευρά μας, θεωρούμε ότι οι ως άνω προτάσεις μας γίνονται με καλόπιστη διάθεση και αποσκοπούν όχι στην εξυπηρέτηση στενών συντεχνιακών συμφερόντων, αλλά στην πραγμάτωση των διακηρυγμένων στόχων του Υπουργείου μας και στην αντιμετώπιση των δυσλειτουργιών που προκάλεσε ο ισχύων Οργανισμός.

Βασικός γνώμονας των προτάσεών μας είναι η αναβάθμιση της οικονομικής διπλωματίας και η αποτελεσματική υποστήριξη της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων. Από την άποψη αυτή, δεν μπορούμε παρά να διαπιστώσουμε ότι το προτεινόμενο σχέδιο τροπολογιών δεν αντιμετωπίζει στη ρίζα του το κυριότερο πρόβλημα που προκάλεσε ο Ν 3566/2007. Και αυτό το πρόβλημα συνίσταται στη σταδιακή κατάργηση του κλάδου ΟΕΥ, στη θέση του σε ομηρεία και στην υπονόμηση της επαγγελματικής προοπτικής 180 καταρτισμένων και εξειδικευμένων υπαλλήλων.

Οι συνεχείς διαμαρτυρίες των κλαδικών φορέων των παραγωγικών τάξεων της χώρας (αναφέρουμε ενδεικτικά την Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων), αποτελούν ισχυρότατη μαρτυρία για το σημαντικό πλήγμα που υπέστησαν τα συμφέροντα του επιχειρηματικού κόσμου της χώρας από την σταδιακή κατάργηση του κλάδου ΟΕΥ. Θεωρούμε βέβαιο ότι οι φωνές διαμαρτυρίες του επιχειρηματικού κόσμου θα αυξηθούν ακόμη εντονότερα μέσα στα επόμενα χρόνια όταν, λόγω της μη αναπλήρωσης των αποχωρούντων εξειδικευμένων στελεχών ΟΕΥ, η ικανότητα παροχής υπηρεσιών από τα ήδη υποστελεχωμένα Γραφεία ΟΕΥ θα μειωθεί ποσοτικά και ποιοτικά.

Διερωτώμεθα πώς μπορεί να αποδέχεται η ηγεσία του ΥΠΕΞ την επαγγελματική απαξίωση και καταδίκη στο περιθώριο υπαλλήλων, ιδίως των νέων, οι οποίοι εισάγονται με αξιοκρατικότερες και αδιάβλητες διαδικασίες και εξειδικεύονται επί 22 μήνες στο ευαίσθητο και ιδιαίτερα απαιτητικό αντικείμενό τους; Το υπό κατάθεση σχέδιο νόμου προσφέρει μια μοναδική ευκαιρία να αποκατασταθεί μια καταφανής αδικία και να αποδειχθεί στην πράξη πως, όταν η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου επικαλείται την οικονομική διπλωματία, πιστεύει ειλικρινά σε αυτή.

Έστω και την ύστατη στιγμή, ας εκμεταλλευθούμε μαζί λοιπόν την ευκαιρία αυτή και ας προχωρήσουμε στη μόνη λύση που, αποδεδειγμένα πλέον, εξυπηρετεί τόσο τους δεδηλωμένους στόχους της οικονομικής διπλωματίας όσο και την αποκατάσταση του απαραίτητου αρμονικού

κλίματος συνεργασίας εντός του Υπουργείου: την επανασύσταση του κλάδου Υπαλλήλων Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων και την επανατροφοδότησή του με νέα ικανά και άρτια καταρτισμένα στελέχη, τα οποία συνδέονται δια βίου με το αντικείμενο ενασχόλησης τους, δηλαδή την αποτελεσματική υποστήριξη των ελληνικών επιχειρήσεων στις διεθνείς αγορές.

Σε αντίθετη περίπτωση, αν η πολιτική και υπηρεσιακή ηγεσία εμμένει στις ατυχείς επιλογές του παρελθόντος, το πείραμα της μεταφοράς των αρμοδιοτήτων της οικονομικής διπλωματίας και των υπαλλήλων που την ασκούσαν από το ΥΠΟΟ στο ΥΠΕΞ θα οδηγηθεί σ' ένα άδοξο τέλος, με αποτέλεσμα να τεθεί, αργά ή γρήγορα, θέμα επαναφοράς του κλάδου ΟΕΥ και των αρμοδιοτήτων του σε παραγωγικό Υπουργείο.

Για το Δ.Σ. της ΕΝΔΥ ΟΕΥ

Ο Πρόεδρος

Ο Γενικός Γραμματέας

Αντώνιος Κατεπόδης

Νικόλαος Μπελιάς

Τ.Θ. 30640, 10033 ΑΘΗΝΑ

Email: info@oey.gr, akatepodis@mfa.gr